

Ketabton.com

خبره
دغیرت

لیکوال:

نعمت اللہ پٹانزی

د غیرت خیره

لیکوال :

نعمت الله "پتانزی"

د کتاب پیژندنه:

د کتاب نوم: د غیرت خیره

لیکوال: نعمت الله "پتانزی"

کمپوز او ډیزاین: پخپله لیکوال

خپرندوی: کتابتون ویب پاڼه (www.ketabton.com)

د خپریدو کال: ۱۳۹۸ لمریز

آنلاین چارې: شمشاد "زهیر"

د دې کتاب د چاپ او نشر ټول حقوق له لیکوال سره خوندي دي .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ډالی

د غیرت خیره د غیرتې خیرې (ارواښاد غازي شیرخان "همراز") سپیڅلي روح او د اسلام د لارې ټولوشهیدانو او غازیانو ته د زړه له تله په ډیره مینه او اخلاص سره ډالی کوم .

نعمت الله "پټانزی"

لیکلی

مخکنه

سرلیک

دلیکوال خبرې ۹

لومړی فصل

د غازیانو خاوره

ملي مشرمیرویس خان نیکه ۱۰

غازي وزیر محمد اکبر خان ۱۱

غازي ایوب خان او میوندی اتله ملاله ۱۳

غازي محمد جان خان وردگ ۱۴

غازي امان الله خان ۱۷

غازي شیر خان "همراز" ۲۱

دویم فصل

غازي شیر خان "همراز" د جهاد په غلبو کې

د روسانو او کمونستانو پر وړاندې جهاد او مبارزه ۲۴

غازي شیر خان د طالبانو له اسلامي تحریک سره ۲۶

غازي شیر خان د لښکر ایثار یو نمونوي مجاهد ؤ ۲۷

د لښکر ایثار د بریالیتوب لاملونه ۲۹

دریم فصل

ځانگړی خاطرې اوله ادبیاتو سره مینه

دا مه وژنه! ۳۱

ناکامي (د جنت هیله) ۳۱

۳۲..... د عشق په نابلده بناړ کې (دتلیفون پرلیکه).

۳۳..... د مار وژل.

۳۴..... دآزادی سره مینه.

څلورم فصل

د غازي شیرخان "همراز" دعوت

۳۶..... په ټولنیز ژوندانه کې دمسلمانانو حقوقو ته درناوی.

۳۷..... دشهادت په تمه ژوند کول.

۳۸..... دغازي شیرخان ۱۵ ویناوې.

۴۰..... قرآن اصلاً د چا لپاره هدایت دی؟

۴۱..... خانګړې دعاء.

پنځم فصل

د غازي شیرخان "همراز" شعرونه

۴۵..... الهي !!

۴۶..... انقلابي پروانه.

۴۷..... هلته دلته.

۴۸..... وینې شه مسلمانان!

۴۹..... دا وطن د مجاهد دی.

۵۰..... نیمګړی آرمانونه.

۵۱..... هوډ.

۵۱..... پریرده.

۵۲..... غیرتي ته !

- ۵۳..... دسوی زړه آواز.....
- ۵۴..... زما تصویر.....
- ۵۴..... درنه لارم.....
- ۵۵..... د مینې هوډ.....
- ۵۶..... گل ته!.....
- ۵۷..... خدا گواه.....
- ۵۷..... زخمونه.....
- ۵۸..... لیکمه.....
- ۵۹..... قلم په گوټو کې.....
- ۶۰..... خبرې.....
- ۶۰..... بوله.....
- ۶۱..... مزه کوي.....
- ۶۳..... خلوريزې.....
- ۶۵..... خولنایى.....
- ۶۷..... د غازي شیرخان "همراز" تلین.....
- ۶۸..... شیرخان ته!.....
- ۶۹..... مأخذ او منابع.....

د لیکوال خبرې

الحمد لله، الحمد لله الذي أرسل بالهدى و دين الحق ليظهره على الدين كله، والصلاة والسلام على سيدنا و مولانا محمد و على آله وأصحابه أجمعين . أما بعد :

د الله (جل جلاله) شكر اداء كوم چې ماته يې د دې توفيق راپه برخه كړ چې د ارواښاد غازي شيرخان (همراز) ليكنې ، شعرونه او خاطرې (د غيرت خيره) په نوم په يوه ټولگه كې راټولې كړم او د افغانستان آزاديال او مجاهد ولس ته يې وړاندې كړم چې دا دى الحمد لله په دې كارسره بريالى شوم .

دا يو واقعيت دى چې غازي شيرخان (همراز) د روسانوسره د افغانستان د مقدس جهاد په دوران كې د اعلاى كلمه الله ، د افغانستان دخپلواكى او په همدې هيواد كې د يوه سوچه اسلامي نظام د منځ ته را وستلو لپاره نه سترې كېدونكې هلې ځلې او زحمتونه گڼللي دي او د روسانوسره د افغانانو د سپيڅلي جهاد اومبارزې د برياليتوب نه وروسته يې دالله (جل جلاله) لورته د دعوت اوبلنې لاره خپله كړه او ترهغه وخته پورې يې دوام وركړ ترخوله دى فاني دنياڅخه يې سترگې پټې كړې چې په دغه يادو دواړو پړاونو كې يې ډير ليكنې كړې وې او همدا راز يې د جهاد په گرموسنگرونو كې گڼ شمير شعرونه ليكلي ؤ چې ځينې ليكنې شعرونه او خاطرې يې زما لاس ته راغلې په همدې اساس زما د ملگرو او د ده د درنې كورنۍ د غړوسره د مشورې په ترڅ كې مې وپتيله چې هغه (د غيرت خيره) په نوم ترسرليك لاندې په يوه ټولگه كې راټول كړم اوتاسو درنو او قدر وړ لوستونكو ته يې وړاندې كړم هيله لرم چې له ماحقير او فقيربنده څخه خپلې دعاووې ونه سپموى .

په درنښت

نعمت الله "پټانزى"

لومړی فصل

د غازيانو خاوره

زمونږگران هیواد افغانستان دخپل ۵۰۰۰ کلن وجودي تاریخ په اوږدو کې د بیلابیلو یرغلګرو تر تاراکونو او بریدونو لاندې راغلی دی، ترسکندر مقدونی فلیپ یې راوینیسو تر چنگیزیانو، مغولیانو، ګورګینیانو، انګریزانو، سروروسانو او امریکایانو پورې چې دا ټول د افغانستان د غیور ولس د غازیانو په توره او میرانه سره له دی سپیڅلې خاوری څخه شړل شوی دي او یا هم شړلو ته اړ شوي دي، کله چې سکندر مقدونی د میلاد نه د مخه په (۳۳۰) ق م کال کې په لرغوني افغانستان یرغل وکړ او د افغانستان د نیولو لپاره دهرات، کندهار، کابل او د پغمان له لارې د قفقاز سکندریې (بگرام) ته ورسید او تر هغه وروسته د افغانستان شمالي سیمو ته لاړ او هلته ته یې د ای خانم د ښار بنسټ هم کېښود چې د شمالي سیموله تصفیې وروسته ختیځې خواته ولاړ او د نورستان او کنړ له لارې یې ځان چترال ته ورساوه چې په دې منځ کې پنځه کاله تیر شول بالاخره سکندر د یوسفزو سره په جګړه کې په پښه ټپي شو او د سندسیند له لارې د مقدونیه په لور وخوځید او دلارې په اوږدو کې په داسې حال کې چې د افغانستان د میرني او توریالي ولس د ټینګې ارادې، مبارزې او مقاومت څخه رنځیده ساه ورکړه .

همدا راز زموږ د هیواد زرین تاریخ د ډیرو میرنیو غازیانو او اتلانو له ویاړ او برمه ډک دی چې وروستي نسلونه به یې تل په نیک نوم او پوره درنښت سره یادوي او په کارنامو به یې ویاړي، په همدې اساس غواړم چې د افغانستان د ویاړلي تاریخ له زرینو پاڼو څخه یو څو غازیان او اتلان په لنډه توګه در وپېژنم :

ملي مشر میرویس خان نیکه

میرویس خان نیکه^(۱) د شاه عالم خان هوتک زوی او د کرم خان هوتک لمسی او د نازو انا زوی ؤ چې په ۱۶۷۳م کال کې په کندهار کې زیږدلی دی، میرویس خان نیکه درې وروڼه درلودل چې عبدالعزیز خان، عبدالقادر خان او یحیی خان نومیدل، همدا راز میرویس خان نیکه جعفر خان ابدالي له لور آغلې خانزاده سره واده وکړ.

زمونږ د هیواد ستر ملي مشر میرویس خان نیکه کله چې په ۱۵۰۲ ز کال کې د ایران صفویانو او په ۱۵۰۲ ز کال کې بابری (ګورګانیانو) د افغانستان په لور لاسونه راوغځول او زموږ هیواد یې په بیلابیلو برخو وویشه نو؛ زموږ ستر مشر میرویس خان نیکه د هغه په وړاندې تر یو لړ سلا او مشورو وروسته راپورته شو او د هغه په وړاندې یې ډیرنه ستړی کېدونکې هلې ځلې او مبارزې وکړې چې په پایله کې یې ګرګین و واژه او د

(۱) - په دې کتاب کې دملي مشر میرویس خان نیکه، غازي وزير محمد اکبر خان، غازي ايوب خان، ملالی، غازي محمدجان خان وردګ او غازي امان الله خان په اړه د معلوماتو ځینې برخې له بېنا ویب پاڼې څخه اخیستل شوي دي.

هغه دپلویانو د لاس وهنې لاسونه یې له افغانستان څخه رالڼه کړل . اوبالاخره میرویس خان نیکه د ۴۲ کالو په عمر په ۱۷۱۵م کال کې په کندهار کې له دې فاني نړۍ سترگې پټې کړې او خپل نوم یې دهیواد په ځلانده تاریخ کې په زرینو کربنو ثبت کړ.

(ملي مشر حاجي میرویس خان نیکه)

غازي وزير محمد اکبرخان

انگریزانو درې ځله زمونږ په پاڅنه خاوره تیری وکړچې هرځل یې د افغانانو له لاسه ماتې خوړلی ده. وزیرمحمد اکبرخان زموږ د هیواد د تاریخ یوه ځلانده ویاړلې خیره ده ، د افغان او انگلیس د لومړۍ جگړې ملي اتل، د امیر دوست محمد خان زوی او د سردار پاینده خان بارکزي لمسی دی . غازي وزير محمد اکبرخان ، زموږ د ولس د هڅو ، جنگ او جگړو د تاریخ هغه ځلانده خیره ده چې د انگلیسانو پر وړاندې د کابل د وگړو د پاڅون په لارښوونه او بري کې یې په سربښدنې ، رغنده او هیوادپاله ونډه لوبولې ده ؛ خو په خواشینۍ سره چې د وزیر اکبرخان له سرلورۍ او ویاړونو ډک ژوند لنډ ؤ ، هغه لا اتلس کلن نه ؤ چې د یوه لښکر په سرمشرۍ یې د جلال آباد سرغړاوی واکمن له لنډ مقاومته اسیر ونيو، وروسته یې په کندهار کې په یوې مخامخ جگړې کې شاه شجاع درې وړې کړ او انگلیسي جنرال کېمبل یې لومړی تپي او بیا یې ژوندی ونيو.

(غازي وزير محمد اکبرخان)

نوموړی شل کلن ؤ چې پېښور ته نیردې د جمرو د په جگړې کې د سیکهانو پر وړاندې یې توره له تیکي را و ایسته او په یوې لاس او گریوان جگړې کې یې د سیکهانو سر لښکر هري سینگه و واژه او لښکر یې و درې وړې کړ. په ۲۲ کلنۍ کې د شاه شجاع او رنجیت سینگه د گډ لښکر د مخنیوی لپاره د خیبر د درې پر لور و ودانگل خو مخکې له دې چې له تیري کونکي لښکر سره مخامخ شي د هیواد د دښمنانو له پلوه ورته زهر ورکړل شول او د هغه نیم ژواندی جسد یې په کټ کې له خیبره د هغه پلار ته د ارغنده مورچل ته راوړ؛ له ډیرو هڅو وروسته د مړینې له منگولو وژغورل شو، له هغه وروسته بخارا ته ولاړ او د پاچا په زندان کې بندي شو.

همدا زار دی ۲۴ کلن ؤ چې د بخارا د پاچا له زندانه خلاص شو او په ۱۸۴۱ ز کال کې د نوامبر په ۲۵ نېټه یې د کابل د وگړو د پاڅون لارښوونه په غاړه واخیستله، په ډیرې هوښیاری یې د انگلیس له سرچارواکي او خانگړي استازي مکاناتن څخه چې په درغلی او دوه مخی کې شېطان ورته هک پک ښکاریده، د خپل استازي له لارې یو پټ لاسوند تر لاسه کړ؛ دغه پټ لاسوند په خپله د افغان مشرانو په وړاندې د انگلیس دوه مخي او درغلنه څرگندوله او له همدې امله یې مکاناتن وواژه او انگلیسان یې دې ته اړ کړل چې په بیره له کابله ووځي؛ دا هغه سیاسي - پوځي رسوایي وه چې بله بېلگه یې نه شو کولای د انگلیس د سترواکۍ په تاریخ کې و مومو. د همدغو سیاسي او پوځي هڅو له امله ؤ چې وزیر اکبر خان دوه ځله د انگلیس د لاسپوڅو چوپړیانو له پلوه په ډزو وویشتل شو خو؛ داوړه ځله د مرگ له لومو ژوندی راووت، دا په داسې حال کې ورته پېښ شوې چې لا مخکې یې د بخارا د پاچا له لښکر سره په جگړه کې ټپونه له ځان سره وړل او دوه کاله یې د بخارا د پاچا په زندان کې تیر کړي وو. وزیر اکبر خان خپل نیمایي دیرش کلن ژوند په ویاړ او سر لوړۍ د خپل هیواد د ځمکنۍ بشپړتیا او د ولس د

ملي واکمني د ساتنې ، له يرغلگرو او د هغو له لاسپوڅو تاراک پالو سره په نه پخلا کېدنې دښمنۍ تير کړ او د ژوند تر وروستۍ سلگۍ پورې د هيواد د يو والي او د هيواد د ښمنانو پر وړاندې، ځلانده توره په لاس په ميرانه و دريد او د يوه مجاهد او غازي او د انگليس د نه پخلا کېدونکې دښمن په توگه د هغه د ميرانې ، درنښت او غيرت يادونه د ولس په زړونو کې تر دې کچې په خپو شول چې د ۱۸۴۱ څخه تر ۱۸۴۲ ز کال د ولسي پاڅون له بريا سره سم د ولس د جگړو او هڅو په وياړمنظومې بولې (حماسې) او رزمنامې ورته وليکل شوې ؛ په [۱۸۴۳ ز کال کې چې له ۱۲۶۰ لمريز سره سمون خوري] حميد کشميري اکبر نامه جوړه کړه او [قاسم علي د ډهلي د آگرې اوسيدونکي په ۱۸۴۶ ز کال کې چې له ۱۲۶۳ لمريز سره سمون خوري او د وزير اکبر خان د مړينې له نېټې سره برابره ده]اکبري ظفرنامه وويله ؛ چې د انگليس په وړاندې پاڅونونو کې دغو دواړو شعري ټولگو د وزير اکبر خان نوم د يوه ملي اتل په توگه د تاريخ په تلپاتې هېنداره کې لا تلپاتې کړ.

د هيواد ځوانانو او اوسني مخ په ودې نسل ته ښايي چې د خپلې پوهې د لوړ والي لپاره د خپل هېواد تاريخ يو ځل بيا په څير ولولي او ورته څرگنده شي چې زموږ هېواد د خپل تاريخ په اوږدو کې په ځانگړې توگه د اوسني تاريخ په سپيڅلې لمنه کې داسې مړني او باتور بچې روزلي دي چې هيواد او ولس د هغوی په رغنده سرښندنو وياړي .

غازي ايوب خان او ميوندۍ اتله ملاله

د افغان انگليس په دوهمه جگړه کې دسترغازي ايوب خان اوملالی پيغلې او نورو غازيانوی ادونه اړينه بولم چې د ميوند په غزا کې يې انگريزان تښتې ته اړ کړل ، کله چې په ۱۸۸۰ز کال کې د ميوندغزا دکندهارپه ميوند ولسوالۍ کې پيښه شوه د همدې کال د جون په مياشت کې علماوو غازي ايوب خان په خپله گډه فتوا سره خپل امير وټاکه او د ده په نامه سکه ووهل شوه او خطبه ولوستل شوه .

د ميوندجگړه د همدې کال د جولای پر ۲۷ نېټه باندي ونښته چې په دې جگړه کې ۱۳۰۰۰ انگريزي پوځيان مړه او يو جگړن د مک لاین په نامه باندي ژوندي ونيول شو، چې په همدې کال انگريزانو يوځل بيا په غازي ايوب خان باندي برید وکړ او هغه يې شاتگ ته اړ کړ چې له کندهارڅخه ايران ته لاړ چې له بده مرغه ايرانيانو هغه د انگريزانو کونسل ته وسپاره او هغه يې را ولپنډۍ ته يوړ ترڅو هلته يې له دې فاني نړۍ څخه سترگې پټې کړې او له وصيت سره سم په پېښور کې خاورو ته وسپارل شو .

په حقیقت کې همدا جگړه وه چې زمونږ ګران هیواد یې له تجزیې وژغوره همدا راز ملالی پیغله دمیوند دجګړې ریښتني اتله ده چې په خپلو دې خوږو او احساساتي ټپو او لنډیو سره یې دمیوند جگړه بري ته ورسوله :

(مېونډۍ اتله ملاله)

که په میوند کې شهید نه شوی خدايرو لالیه بې ننگی ته د ساتینه

خال به د یار له وینو کېږدم چې شینکي باغ کې سره ګلاب وشموینه

غازي محمدجان خان وردګ

همدا راز غازي محمدجان خان وردګ د افغان غازي ټولني یو نوميالی غازي دی چې د افغان انگلیس په دویمه جگړه کې یې دتورې ځلا د استعمار ګر انگلیس سترګې وبریښولې او د نورو اتلو او غازیانو په ملتیا یې ټېښتې ته اړ کړل . غازي محمد جان خان وردګ دسیدال خان زوی او د اکرم خان لمسی چې د وردګو ولایت دجغتو ولسوالۍ د بیدمشک په کلي کې دنیا ته سترګې وغړولې او دزیریدو نیټه یې کره معلومه نه ده ، نوموړی دوردګو په مبارزه غازي اوشهیدپاله ټولنه کې را لوي شو، بیا وروسته د هېواد او هېوادوالودخدمت اود فاع لپاره پوځ ته لاړ او دتوپ خانې دجرنیلې منصب ته ورسیده، کله چې د (۱۸۷۹) زکال په می میاشت کې انگریزان کابل ته ننوتل محمدجان خان وردګ له یو ټولي عسکرو سره دکوهستان له لارې

راغي، پرآسمایي غره کې يې په انگریزانو بریدو کې او له دې وروسته جرنیل محمدجان خان په غازي محمدجان خان وردگ سره یاد شو.

(غازي محمدجان خان وردگ)

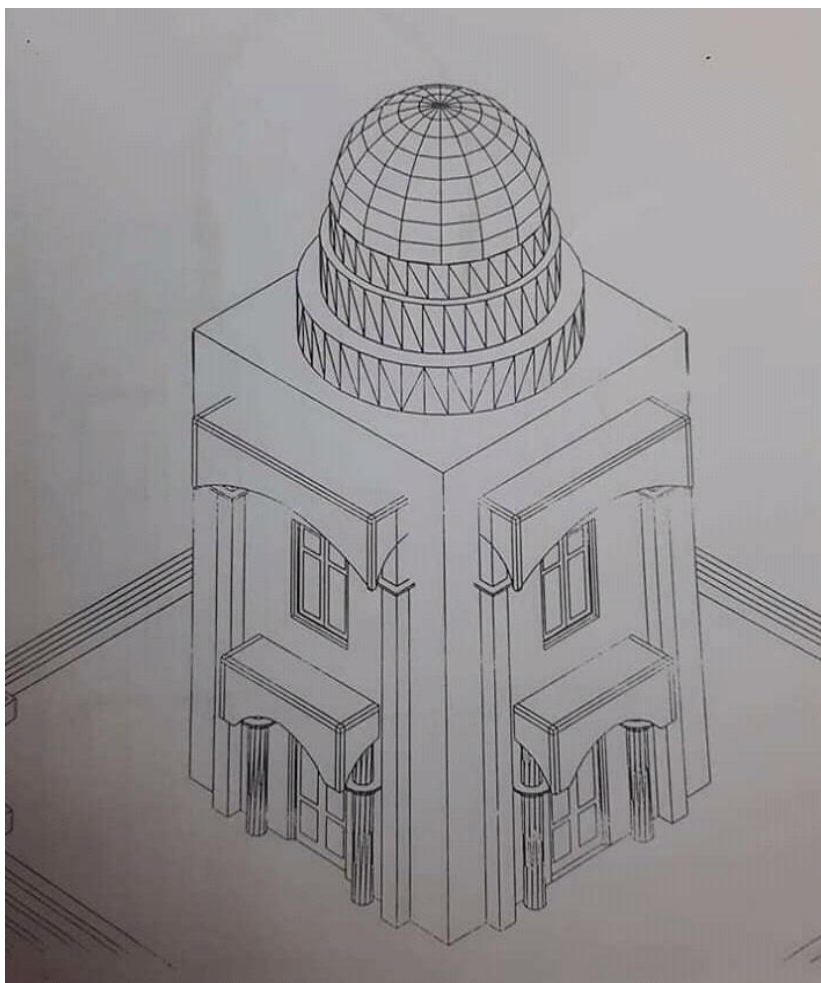
خوځنگه چې دغه مهال يې دجنگ لپاره ټولی کوچنی ؤ ، نو ترسختې جگړې وروسته يې بیرته وردگوته په شاه تگ وکړ او هلته يې له ملي او مذهبي مشرانو لکه دغزني د شلگرو ملا دين محمد چې په ملامشک عالم مشهور ؤ او دخوات له ملا عبدالغفور لنگري اونورو مشرانو سره سلا مشورې وکړې اوترسترلبنکر تيارولو وروسته (۱۸۷۹ز کال د ډسمبر پر لومړۍ نيټه بیرته کابل ته راغی پر انگریزانو يې برید وکړ، تارومارو يې کړل اوسخته ماتې يې ورکړه.

کله چې پر (۱۸۸۰) ز کال عبدالرحمان خان امیرشو، د مرکزي حکومت تر ټینګیدو وروسته يې د غازيانو د له منځه وړلو په لړ کې غازي محمدجان خان وردگ او ملا عبدالغفور لنگري د (۱۸۸۱) په وروستيو کې د دولت پرضد د توطیې په تور ونيول او مزار شريف ته يې تبعید کړل چې ډیر ژر د دغو دواړو د مرګ خبر خپور شو .

داسې ويل کيږي چې د دغه خبر د خپرېدو پرمهال غازي محمدجان خان او ملا عبدالغفور لنگري د امير عبدالرحمن په امر بلخ ته نږدې په عبده کوتل کې ووژل شول ، مخکې يې قبر معلوم نه ؤ خو؛ د کابل - بلخ د لويې لارې د جوړېدو پرمهال د ارواښاد جمال الدين خان وردگ چې د سالنگونو د جوړېدو د پروژې مشري ورپه غاړه وه ، دنوموړي په هڅو سره لومړني معلومات د همدې سيمې له مشرانو اوسيدونکو څخه ترلاسه کړل ، چې په دې وروستيو کې د وردگو د قومي مشرانو په وړاندیز او بلخ ولايت د اطلاعاتو او کلتور رياست

دپاملرنې په اساس دغازي محمدجان خان وردگ مقبره دتاريخي آبداتو په نوملړ کې ثبت او د هغه دمقبرې او آرامځای د جوړولو لپاره بودجه ځانگړې شوې ده او د رغیدو چارې یې روانې دي.

(دغازي محمد جان خان وردگ دمقبرې نقشه)

غازي امان الله خان

زمونږد هیواد د غازیانوپه لړ کې غازي امان الله خان یوداسې لارښود دی چې تل پرهیواد، خپلواکۍ اوخلکومین ؤ، غازي امان الله خان دخپلواکۍ دییا ترلاسه کولو سره نه بیلودونکی تړاو لري . د افغانستان شریف ولس د غازي اعليحضرت امان الله خان نوم اود هغه دهیواد پالنې یې سارې شخصیت په ژور درنښت یادوي او د زړه له تله ورته درناوی لري.

(غازي امان الله خان)

شک نشته چې که هغه دخپل هېواد دخپلواکي لپاره د انگریزیه وړاندې وگړي جهادته نه وای رابللي او د خپلو مخکنیو په شان یې له انگریز سره جوړجاړی کړی وای اود هېواد په چاروکې یې د هغوی لارښوونو ته غاړه ایښودلې وای، بنا یې د ژوند تر پایه د افغانستان دپاچا په توگه پاتې شوی وای اوترهغو چې انگریزانو نه وای غوښتي ، هېڅ چا به د هغه دخای ناستی لپاره سرو نه وای پورته کړي . خو هغه چې پرخپلواکي او دخپل هېواد د وگړو پسرلوړی مین ؤ د پاچاهي دغه تخت اوتاج یې د هېواد د خپلواکي په لاره کې کېښود او د تاج په سر کولو په لومړۍ اونۍ کې د عیدگاه په لوی جومات کې د کابل سپېڅلو ښاریانو او د دولت مأمورینو ته په خپلې لومړۍ خوساعته وینا کې د افغانستان د بشپړې خپلواکي غږ پورته کړ او خپله پاچاهي یې د هیواد دبشپړې خپلواکي په شرط اعلان کړه او ویې ویل:(لومړی خپل سپېڅلي ولس ته اعلان کوم او زیری ورکوم چې زه د افغانستان د پاچاهي تاج د افغانستان د کورنی او بهرنی خپلواکي په سپېڅلي نوم پسر ږدم). وروسته یې د افغان له آزادیال ولس څخه وغوښتل چې د دغې ملي هېلې په ترسره کولو کې هغه ته لاس ورکړي. اعلیحضرت امان الله خان د کابل ښاریانو ، سرتیرو او مأمورینو ته دخپلې یوې بلې وینا په ترڅ کې چې د سفرېري جامې یې په ځان کې وې د عیدگاه په جومات کې وویل :گرانه ولسه! زه به د سرتیرۍ دغه جامې ترهغو له ځانه ونه باسم چې دهېواد د سپېڅلې مور پرځان مې د خپلواکي جامې نه وي ور په ځان کړي. زه به دغه توره په تیکي کې کېښېږدم چې د ولس د حقونو لوټونکي مې پرځای یې نه وي کېښولې! اې زما سپېڅلیه ولسه ! او اې زما سربندویو سرتیرو! د هېواد د ژغورنې لپاره خپله وروستنی شتمني را ډگرته کړئ، راځئ چې خپل میړني سرو نه دهېواد په سپېڅلې لاره کې قربان کړو!

غازي امان الله خان ولېدل چې انگریزانو د افغانستان د رسمېت پېژندلو په اړه دهغه لېک ته چې له نورو خپلواکو هېوادونو سره د یوه خپلواک او کور واک هېواد په توګه برابر حقونه ولري، ځواب ندی ورکړی، نو د ۱۹۱۹ کال د اپریل د مېاشتې پر ۱۳ نېټې چې د انګلیس سفیر هم په هغې غونډې کې ناست ؤ د یوې وینا پرمهال وویل: (زه ځان او خپل هېواد له کورني او بهرني اړخه په بشپړ ډول خپلواک اعلانوم. وروسته لدې زموږ هېواد د نړۍ د نورو دولتو او ځواکونو په څیر یو خپلواک هېواد دی او د سر د یوه وینبته په اندازه هېڅ ځواک ته اجازه نه ورکول کېږي چې د افغانستان په کورنیو او بهرنیو چارو کې لاسوهنه وکړي او که څوک دغسې یو ګام پورته کړي نو پردغه توره به یې غاړه ور غوڅه کړم) او بیا یې مخ د انګریز سفیر ته ور واړاوه او وېې پوښتل: (څه مې چې وویل پوه شوی!) د انګلیس سفیر په ډیر درناوي ځواب ورکړ: (هو پوه شوم).

وروسته ځوان پاچا د خپل برخلېک د ټاکلو لپاره له انګریز سره د جهاد ملا وتړله. د ځوان پاچا دغه نوښتګر غبر ته پر خپلواکۍ مېن افغان مسلمان ولس په خوښۍ ځواب ورکړ او د خپلواکۍ د ترلاسه کولو په لاره کې یې د سر او مال په څارولو او سربښدنې د هغه وخت د نړۍ له لوی ځواک یعنې انګلیس سره د جګړې چمتوالی ونيو.

غازي امان الله خان په پرله پسې توګه د انګریز په وړاندې د کابل د وګړو او ګڼ شمیر ټولنیزو طبقو تر مخ ویناوې کولې او د ولس له سربښندویه هر کلي سره مخامخ کېدلې. د عېد ګاه په جومات کې په یوې وینا کې داسې وویل: (د افغان زړه وره او په لوی څښتن مینه ولسه! اې زمریو! د بریتانې حکومت په درغلی او بې شرمۍ دوه ځله زموږ پر هېواد یرغل وکړ او غوښتل یې خپلې ککړې منګولې په سیمه کې ښخې کړي، اوس غواړي چې زموږ ټاټوبی چې پلرونه مو پکې ښخ دي لوټ کړي، زموږ پر تم، ننگ او هم زموږ شخصیت او افغاني ځانګړتیا له منځه یوسي، غواړي زموږ خپلواکي او ښیرازي له منځه یوسي....) د پانګوالۍ پر وړاندې د پاچا زیرو او شدیدو ویناوو د وګړو په منځ کې د هغه منښت او ګرانښت لا پراخه کړ. یوه ورځ وروسته د کابل ښار په زرګونو ښاریانو د حبیبې د ښوونځي له زده کوونکو سره یوځای د انګلیس د سفارت تر مخ لارېون وکړ او د انګلیس په وړاندې یې غبرونه پورته کړل. همغه ؤ چې غازي امان الله خان د مکار او پیژندل شوي دښمن څخه د خپلواکۍ د بیرته ترلاسه کولو لپاره د دریمې جګړې اعلان وکړ او د افغانستان زړور ولس یې د مبارزې میدان ته را وباله.

د افغانستان هېواد پالو خلکو د ځوان پاچا دغې غوښتنې ته ځواب ووايه او د ۱۹۱۹ کال د مې د مېاشتې تر ۳ نېټې پورې یو ۶۰ زره ځواک جوړ شو، دغه ځواک د هېواد له ګڼ شمیر توکمونو څخه جوړ شوی ؤ هغوی د ورورۍ او خپلواکۍ غوښتنې په ګډو احساساتو له خپلو زړو ولسو سره چې دانګلیس په دویمې جګړې کې یې ترلاسه کړې وې جګړې ته ملا وتړله. نا روزل شوی ۴۰۰۰ یز توپچې ځواک له خپلو زړو وسلو او ډیرو لږو تجهیزاتو سره له دغه کوچني پوځ سره ملګری وو. خو دښمن څه وکړل؟ دښمن د دغه کوچني ناروزل شوي

پوځ پروړاندې لومړی ۳۲۰ زره او وروسته یې ۷۵۰ زره روزل شوي سرتیري او افسران چې له ۱۸۵ تر ۴۵۰ زرو باروړنکي څاروي هم ورسره وو او پر هغوی یې خپلې وسلې ایښودلې وې او له سلگونو جنگي الوتکو سره له افغانستان سره د جگړې په موخه د افغانستان سویلي اود سویل لوېدیځو کرښو پرمخ یې راوخوځول. د افغانستان پوځي وسایل او د پوځ جنگي مهماتو د بریتانې له وسلو سره چې په پرمختللو وسلو او جنگي الوتکو سمبال وو په هېڅ راز برابروالي نه درلود خو له دغه څرگندپوځي کمیټ او نابرابروالي سره سره د افغانستان پوځ د ناتارگرو تیري کوونکو په وړاندې له ځانه اتلواله مقاومت څرگند کړ.

د انګلیس له نېواک سره د افغانستان د ولس او د خپلواکۍ لپاره اتلواله پاڅون چې له لومړۍ نړېوالې جگړې څخه په هسکه غاړه راغلی وو د ولس ملي هېوادپالو احساساتو ته نوې ساه وښله او د هېواد د خپلواکۍ د لړۍ د پاڅون لمنه په بې سارې توګه پراخه شوه. له پښتنو توکمونو څخه خپلخوښو جنگیالیو د خیبرله غاښي تریلوچستانه د بریتانوي نېواک ګروپه وسله والو څپلو اوشا تمبولو کې ستره ونډه ولوبوله. د خپلواکۍ دغه پاڅون ته د بریتانوي هند وګړو ښه راغلاست ووايه. په توکمیزو سیمو کې پراته د بریتانوي په لښکرکوټونو کې هندي سرتیري د افغانستان پوځ ته را وا وښتل. په همدې وخت کې دبمیی، لاهور، امرتسر او د نېمې وچې په نورو ښارونو کې د نیواک ګرو د ځان غټاوي پر وړاندې د هند د وګړو نا آرامي او کاربندي د انګلیس د تیري کوونکو د روحيې په تضعیف اود چال چلند په بدلون کې بې اغیزې نه ول. دلته ده چې د انګلیس د نېواک په وړاندې د وګړو درېدنه اومقاومت، انګریزان اړکړل چې په راولپنډۍ کې د سولې د خبرو اترو لپاره اوربند ته غاړه کېږدي (۳ جون ۱۹۱۹) په دغسې یوه حالت کې چې د افغانانو د جګړو د اهمیت په اړه د بلشویکانو یوه مشر وویل: (د پانګوالي د زېښناک په حالت کې د ولسي پاڅون د انقلابي مورچل اړین شرط دا ندې چې په غورځنګ کې دې هر ورو جنگیالی ګډون ولري او ګڼې غورځنګ دې یا ولسپاله یا انقلابي تګلاره ولري او یا دې پر دموکراسۍ ډه ډه لګولې وي. له څرګند اړخه که ورته وکتل شي نو د افغانستان خپلواکۍ لپاره د افغان امیر جګړه سره لدې چې دی او ده ته نیردې دوستان اوملګري یې د پاچاهۍ غوښتونکې دي، بیا هم یوه انقلابي جګړه ده، ځکه دغه جګړه پانګوالي شاپړې واپړې کوي، ځواک یې له ویشاک سره مخاموي اوسته یې ورباسي) هر ګوره د غازي اعليحضرت شاه امان الله خان د سپیڅلې هېوادپالنې او یو ژبې مشرۍ ترسیوري لاندې د افغانستان سیاسي خپلواکي ترلاسه شوه او یوځل بیا افغانستان خپل له لاسه تللی نوم او پرتم ترلاسه کړ او د نړۍ د خپلواکوهېوادونو په کتار کې ودرېد (د ۱۲۹۸ ل کال د زمري د مېاشتې ۲۸ چې د ۱۹۱۹ ز کال د اګست د مېاشتې له اتلسمې سرسمون خوري)، او له دغې ورځې وروسته افغانانو د اګست ۱۸ چې د زمري د مېاشتې ۲۸ کېږي د هېواد د خپلواکۍ د بیاترلاسه کولو ولسي ورځ وبلله.

غازي شیرخان "همراز"

غازي شیرخان همراز د ارواښاد الحاج ملک رسول خان زوی او د غلام حیدر خان لمسی دی چې په (۱۳۴۴) هجری لمریز کال کې د وردگو ولایت د سیدآباد ولسوالۍ د اونځي درې د یاوز په کلي کې په یوه دینداره ، درنه او مبارزه کورنۍ کې زیږیدلی دی.

(غازي شیرخان "همراز")

ارواښاد غازي شیرخان (همراز) د روسانوسره د افغانانو د جهاد د سنگرونو زمرې ؤ چې د ژوند اوځوانۍ ډیرې شیبې یې په دې لاره کې تیرې کړې نوموړی د هیواد په ګوټ ګوټ کې لکه د وردگو، لوګر، کابل، ننگرهار، کنړ، زابل، کندهار، هلمند او هرات په ولایتونو کې د دروسانو او کمونستانوپه وړاندې ډیرسترې سترې مبارزې کړې دي او په زیاترو تعرضي عملیاتو کې یې ګډون کړی دی او ګڼ شمیر فتحې او بریاوې لاس ته راوړې دي ، ده د جهاد په دوران کې د هیواد د جهادي رهبرانو، قومندانانو او همسنگرانو مجاهدینو لخوا د غازي لقب ګټلی ؤ او د غازي شیر په نوم یې شهرت موندلی ؤ او څو څو ځله یې د هیواد په کچه جهادي ویاړونه اوډالی لاس ته راوړې وې او د جهاد په سنگرونو کې یې زیاتره وخت مجاهدینو ته تخنیکي مشورې او تریننګونه ورکول او د چوریکي جنگ په اړه یې مناسب اوځانګړي مهارتونه درلودل ، ده په ۱۴ کلنۍ کې

د جهادسنگرونوته وردانگلی ؤ او د مجاهدینو تر بریالیتوب پورې یې په دې لاره کې پل ایښی ؤ او هر ډول مادي او معنوي مرستې یې له مجاهدینو څخه ونه سپمولې، د طالبانو د اسلامي تحریک تر راتگ وروسته له همدې ډلې سره یوځای شو او په دې لار کې یې د شر او فساد پر وړاندې نه سترې کیدونکې مبارزې وکړې او د افغانستان د اسلامي امارت تر سکوت وروسته د زړه دناروغی له کبله د بلنې او دعوت لاره ونيوله د هر چا سره یې په ډیره مینه او اخلاص خبرې کولې تل به د حقیقت په لټه کې ؤ او په افغانستان کې دخپلواکۍ په رڼا کې دیوه عادل او اسلامي نظام چې د سولې او پرمختگ پدیدوته ژمن وي غوښتونکې ؤ.

دویم فصل

غازي شیرخان "همراز" د جهاد په غلبوکې

د روسانو او کمونستانو پر وړاندې جهاد اومبارزه

کله چې په ۱۳۵۷ لمریز کال کې دثور(غويي) دمیاشتي په اوومه نیټه نورمحمد تره کی دیوې نظامي کودتاه په ترڅ کې دچارو واگې په لاس کې واخیستې اودخپل رژیم نوم یې دافغانستان دخلق دموکراتیک جمهوریت کېښود نو؛ په دغه وخت کې د افغانستان پتمنو خلکو، دهیواد په ګوت ګوت کې د دغه منحوت نظام پر وړاندې دجهاد اومبارزې اعلان وکړ چې شعاريې کور، کالي او ډوډۍ ؤ اوپه افغانستان کې یې د روسانوپه مرسته دکمونستي مفکورې دپلي کولو هوډ درلود اوله دې لارې یې غوښتل چې د افغانستان مظلوم اولس د وینوپه ویالوکې ولمبوی (شعاريې کور کالی ډوډۍ ؤ- کور یې شو ګور کالي کفن ډوډۍ غمونه) په دې مهال کې دغازي شیرخان همراز مشر ورور معلم دریاخان دخپل پلار الحاج ملک رسول خان په لارښوونه له مجاهدینو سره یو ځای شو، چې د اونځې په دره کې دکمونستانو پروړاندې دپاخون له لومړنیو کسانو څخه ؤ^(۲) چې د جهاد اومبارزې میدان ته یې ور ودانگل چې په دې وخت کې دکمونستانوپه دوره کې نورسیاسی تحولات هم ترسترګو کېدل هغه داچې نورمحمد تره کې د ۱۳۵۸ لمریز کال د وري ترمیاشتي پورې د دولت په مشرتابه کې پاتې شو او په ګوند کې یې دننه د را ولاړشوي اړ و دوړ په پایله کې دحفیظ الله امین په دستور ووژل شو، حفیظ الله امین ۱۳۵۸ لمریز کال د وري له میاشتي نه د همدغه کال د مرغومي ترمیاشتي پورې د دری میاشتولپاره دافغانستان د خلق دموکراتیک جمهوریت د انقلابي شورا دمشرپه توګه د چارو واگې په لاس کې لرلې، دحفیظ الله امین حکومت ۱۳۵۸ لمریز کال د مرغومي د میاشتي په شپږمه د وخت د شوروی اتحاد د پوځ د مستقیم یرغل په واسطه له منځه یوړل شو، ۱۳۵۸ لمریز کال د مرغومي په شپږمه د وخت د شوروی اتحاد سرولښکرو ببرک کارمل له شوروي څخه له ځانه سره راوست او دګوندعمومي منشي اود افغانستان دخلق دموکراتیک ګوند د انقلابي شورا د رئیس په توګه یې وټاګه، غازي شیرخان همراز په همدې وخت کې دخپل مشر ورور چې مخکې یې یادونه وشوه او د همدارنگه دخپل ناسکه تره ارواښاد الحاج مولوي خواني ترمشرۍ لاندې چې دسیدآباد ولسوالۍ د اونځې په دره کې دحزب حرکت انقلاب اسلامي افغانستان قانید ؤ د جهاد او مبارزې میدان ته په ډیر خرپ اوترپ سره ور ودانگل او د مجاهدینو له لورې یې تود هر کلی وشو، کله چې ببرک کارمل هم دخپل حزب د سیاستونو تطبیقولو ته ادامه ورکړه او د ۱۳۶۵ لمریز کال دغوايي ترمیاشتي پورې په واک کې پاتې شو. په شوروی اتحاد کې د سیاست د بدلون په راتګ سره ببرک کارمل له واک نه ګوښه شو او ډاکترنجیب الله د هغه پرځای واک ته ورسید، نجیب الله ۱۳۶۵ لمریز کال دغوايي له میاشتي نه ۱۳۷۱ لمریز کال د وري ترمیاشتي پورې د افغانستان د دولت

(۲) - لکه څرنګه چې ښاغلي حسن جان (حیران) په خپل کتاب (د رڼا لاروی) کې دغازي شیرخان همراز مشر ورور معلم دریاخان دسیدآباد ولسوالۍ داونځي په دره کې دروسانو او کمونستانو پروړاندې د افغانستان دمبارز او آزادیال ولس دبرخ جهاد په درشل کې د همدې درې دمجاهدینو په نوملړ کې ښودلی دی. [منبع: د رڼا لاروی، لیکوال حسن جان حیران، چاپ

چارې په واک کې لرلې، خو؛ غازي شیرخان همراز په دغه ټولو دورو کې خپلې مبارزې او جهاد ته د هیواد په مختلفو برخو لکه (وردگ، لوگر، کابل، ننگرهار، کونړ، زابل، کندهار، هلمند او هرات...) کې دوام ورکړ او په ډیرو حساسو او مهمو جنگونو کې یې ګډون درلود او ترهغه پورې یې په دې لاره کې قدمونه کېښودل ترڅو روسان د لوی خدای (ج) په مرسته او د افغانستان د غیور اولس په ټینګه اراده سره د ۱۳۶۷ لمریز کال د سلواغی په ۲۶ نیټه زمونږ له هیواد څخه په ټیټو سترګو ووتل د وخت دشوروی اتحاد د لښکرو تر وتلو وروسته د نجیب الله رژیم له نورو دریو کلونو نه هم زیات دوام وکړ ترهغه وخته چې د مجاهدینو رهبران کابل ته ننوتل او د ۱۳۷۱ لمریز کال د غوايي په اتمه نیټه یې سیاسي واک ترلاسه کړ، هغه تردې مودې پورې د جهاد په سنگرونو کې وجود درلود او د مجاهدینو په بریالیتوب سره یې ډیره خوښې څرګندوله او هیله یې درلوده چې د افغانستان د سرلوړي او مجاهد ولس په زیار او د لوی خدای (ج) په مرسته او کمک سره به په دې جنگ خپلې هیواد کې یو اسلامي نظام منځ ته راشي چې دهغه په راتګ سره به په افغانستان کې سوله امنیت او عدالت قایم شي، او یونیم ملیون شهیدانو، بې شمیره یتیمانو، بې شمیره کونډو ورنډو او بې شمیره معیوبینو او معلولینو او بې شمیره مهاجرینو دردونه به آرام و مومي کوم چې له روسانو او د هغه د ګوډاګایانو سره د څوارلس کلن جهاد په دوران کې ورسره مخامخ شوي ؤ، خوله بده مرغه چې داسې ونه شول هغه چا چې په لومړي سر کې هم مجاهدین نه ؤ ځانونه یې د افغانستان غیور ملت او ټولې نړۍ ته و شرمول او دواکمنۍ په سربې یوله بل سره جنگونه او جګړې پیل کړې او دا هیواد یې نور هم د مظلومو افغانانو په وینو ورنګاوه او په یوه کنډاوله سره یې بدل کړه، کله چې مجاهدین بریالی شول او په پلازمینه کابل کې د قدرت په ګډې کېناستل په دې وخت کې غازي شیرخان همراز د افغانستان د غیور ملت او خلکو او هغه شهیدانو چې په دې لاره کې یې سرونه قربان کړي او هغه مجاهدینو چې یوازې د الله (ج) د رضا او هیواد د خپلواکۍ او په دې خاوره کې د فساد د له منځه وړلو لپاره یې نه سترې کېدونکې هلې ځلې او زحمتونه ګاللي ؤ ډیره کلکه ستاینه او یادونه کوله او هر وخت به یې د هغه د سربیندنو څخه کېسې او نکلونه کول د هغه یولڼه شعر دلته ذکر کوم، کوم چې ده مجاهدینو ته په کې د بریالیتوب مبارکي ورکوله:

غبرمې د تکبیر له غرونو ورسید بنارونو ته

چا د لویو غرو سیلاب جګ کړی بیرته غرونو ته

د بښتې، ونې، بوتې د تکبیر چېغې نارې وهي

دا د شکتو بند کله ټینګیری دریا بونو ته

مینې دیوسف که د یعقوب سترګې ږندې کړلې

بیایې موند آخر یوسف د وخت پاتې یادونو ته

نن وي که سباوي د دښمن بېرې غرقيري به

د اوس نه (همراز) وايي تبریک مجاهدینو ته

(همراز)

(په انځور کې له کین لوري لومړي تن غازي شیرخان "همراز" له خپلو مجاهدو ملگرو سره)

غازي شیرخان (همراز) دمجاهدینو دخپل منځي ناخوالو د زیاتیدو له کبله د ایران اسلامي جمهوریت ته مهاجر شو او تر یوڅه وخت وروسته د طالبانو داسلامي تحریک له راتگ څخه څه موده وروسته بیرته خپل گران هیواد افغانستان ته راستون شو.

غازي شیرخان د طالبانو له اسلامي تحریک سره

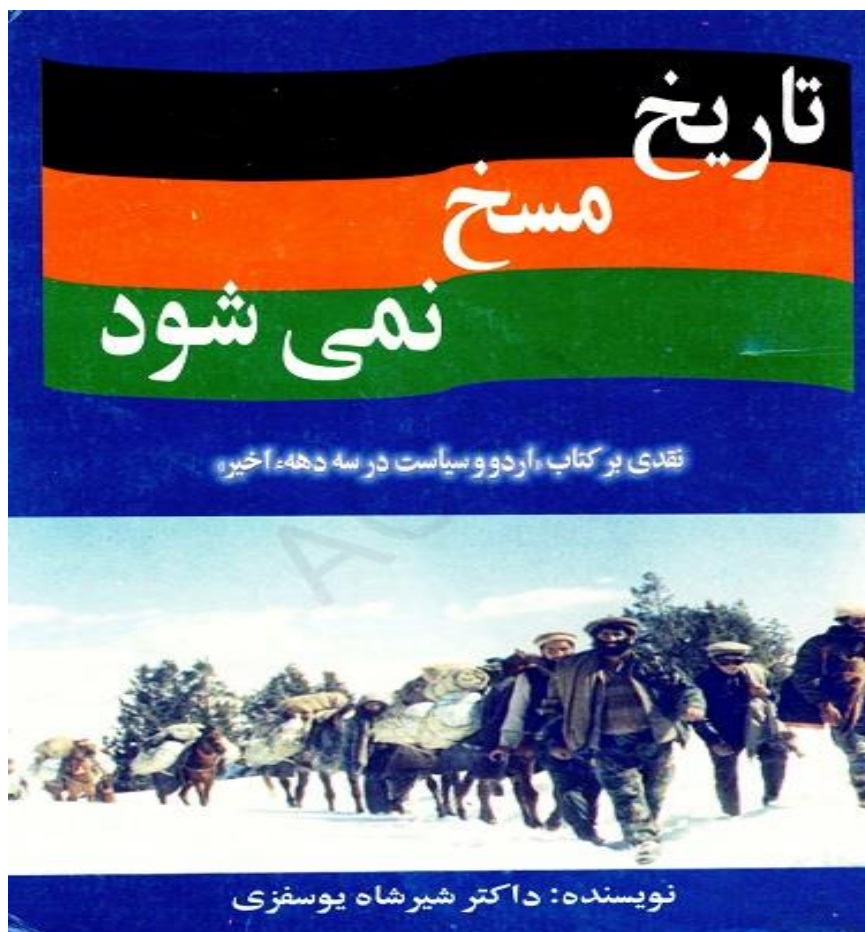
غازي شیرخان په ۱۳۷۷ کال کې دطالبانو د اسلامي تحریک سره یوځای شو او دپکتیکا ولایت دپخواني والي ښاغلي کرامت الله آخوند زاده په ملگرتیا اوبلنه یې د شر او فساد په وړاندې د مبارزې لومړي لیکې (خط) ته ور ودانگل او په دې لارکې یې نه سترې کیدونکې هلې ځلې او مبارزې وکړې او د طالبانو د اسلامي امارت تر سکوت وروسته د ایران اسلامي جمهوریت ته لاړ او د دوه کلنو مهاجرت وروسته بیرته هیواد ته راستون شو په داسې حال کې چې دزړه ناروغي یې درلوده یو څه وخت وروسته پېښور ښارته د درملنې لپار لاړ او د زړه عملیات یې د مجربو ډاکترانو له خوا ترسره شو او بیرته خپل پلرني ټاټوبي ته راستون

شو او له دې وروسته یې د دعوت اوبلنې لاره ونيوله او په تبلیغی حلقو کې یې فعاله برخه اخیستله او د دعوت لاره یې خپله کړه او ترهغی دوام ورکړ ترڅو یې له دې فاني نړۍ څخه سترگې پټې کړي .

غازي شیرخان د لښکرایثار یو نمونوي مجاهد ؤ

غازي شیرخان همراز د لوگر ولایت د تنګي واغجان په سیمه کې د لښکرایثار د ځانګړي کنډک په چوکاټ کې د ګران هیواد د ښکیلاک ګرو په وړاندې د جهاد، مبارزې او مقاومت یوه بې ساري نمونه وه ، نوموړي د شورویانو د یوه عسکر تر پاتې کیدلو او دهغوی د لاسپوڅو تر پاتې شونو د ډنګر تر تولیدلو پورې سلاح په ځمکه کینښوده او په دې لار کې یې جهاد او مبارزې ته په ګرمو ولولو سره لیبک ووايه ، نوموړي د لوگر په ولایت کې د اسلام د دښمنانو او ښکیلاک ګرو (روسانو) او دهغوی د ګوډاګیانو پر وړاندې نه هیرودونکې مبارزې او اتلولۍ له ځانه وښودلې ، په ډیرو سختو او ترینګلو حالاتو کې یې دنورو مبارزو مجاهدینو ورنیو ترڅنګ یې خپله ایماني او افغاني وجیبه اداء کړه او دمکار دښمن په وړاندې یې په ډیرو تعرضي عملیاتو کې کډون درلود په همدې اساس د لوګر په ولایت کې د دښمن یوه مشهوره پوسته چې دمجاهدینو ترمنځ د شهیدانو د پوستې په نوم یې شهرت درلود د غازي شیرخان او ورسره ملګرو په جهادي اونظامي تکتیک سره فتحه شوه او د تل لپاره د مجاهدینو لاس ته ولویده ، په همدې خاطر نوموړي پوسته د غازي شیرخان په نوم ونومول شوه چې د روسانو اود هغوی د لاسپوڅو لخوا به هر وخت مجاهدینو ته مالي اوځاني تاوانونه رسیدل او ګڼ شمیر مجاهدین د همدې پوستې په فتحه کولو باندې شهیدان شول.

په وروستیو دریو لسيزو کې په اوردو اوسیاست باندې د نقد "تاریخ مسخ نمې شوه" [لومړی چاپ: ۱۳۷۹ پېښور] کتاب لیکوال ښاغلي ډاکتر شیرشاه یوسفزي د حزب اسلامي افغانستان ځانګړی کنډک (لشکرایثار) د شورویانو اود دهغوی د ګوډاګیانو پر مخ دماتې دڅپېرې سترګذار بللی دی ، لشکر ایتار په ۱۳۶۷ هجري لمريز کال کې د لوګر ولایت په تنګي واغجان کې د دښمن پر وړاندې دمهمو تکتیکي اون تعرضي عملیاتو لپاره جوړ شوی ؤ.

(د نوموړي کتاب د پښتني د لومړي مخ په انځور کې له بني لوري لومړي تن چې انځور يې نيمایي راغلی غازي شیرخان دی.)

غازي شیرخان د دښمن پر وړاندې په ډيرو تعرضي عملياتو کې گډون درلود چې په دې ترڅو خوشو څله زخمي شو چې يوځل دلوگر په تنگي واغجان کې په تعرضي عملياتو کې ټپي شوی ؤ ماته يې دځان په اړه داسې کيسه وکړه: (دملگرو سره يوځای د دښمن پر وړاندې د تعرضي عملياتو لپاره روان شو، تعرض مو پيل کړ دښمن مقاومت وکړ ډيره سخته نښته رامنځ ته شوه، گڼ شمير مجاهدين شهيدان شول زه په پښه ولگيدم مرمی مې دپښې له لنگي بلې خواته ووته ډير سخت ټپي شوم په ځمکه راپريوتم، په زړه مې سستي راغله په جيب کې مې يوسپين رويمال ؤ په بیره مې راويست اوپښه مې ډيره کلکه پرې وتړله دوينې دضايح کيدو جريان يې بطی شو، دښمن ته مخامخ په ځمکه پروت وم په دې حال کې دوه روسان جوړه زما لوري ته را روان شول داسې فکريې وکړ چې سپری ختم دی دوی ښه نږدې راغلل هدف يې دا ؤ چې له اونورو شهيدانو مجاهدينو څخه اسلحه راټوله کړي زما سره يوميل کلاشينکوف او يو آر-في - جی راکيټ ؤ، سم دلاسه مې دراکت ډير ورباندې وکړ دواړه مې باد باد کړل او همدې وخت کې دلشکرايثار ددوهم کنډک شاه زلميان راوړسيدل او ددښمن پر وړاندې يې مقاومت پيل کړ دښمن په شا وتمبيده او مجاهدينو شهيدان او ټپيان دجنگ له ميدان څخه انتقال کړل، زه يې تر پيښوره ورسولم په روغتون کې مې پښه عمليات شوه او تريوڅه وخت وروسته روغ شوم او بيرته له مجاهدينو سره يوځای شوم.)

د لښکرایثار د بریالیتوب لاملونه

غازي شیرخان همراز د روسانو او د هغه د لاس پوځو غلامانو په وړاندې د مقدس جهاد په دوران او د لښکرایثار په چوکاټ کې د وطن د آزادۍ او د یوه اسلامي نظام د منځ ته راوستلو لپاره په سنگرونو کې د نورو مجاهدینو سره اوږه په اوږه جهاد ته ادامه ورکوله نوموړی د لښکرایثار په جوړښت او د هغه په بریالیتوبونو کې مهم رول درلود او په هغه کې په خپل ګډون ډیر خوښ ؤ له همدې امله ده د نوموړی اسلامي لښکر د بریالیتوب لاملونه د یادښتونو په کتابچه په لاندې توګه بیان کړي دي :

۱. په ټولو هلوځلو (سنگرونو) کې د مجاهدینو وروڼو هدف یوازې او یوازې د خدای (جل جلاله) رضا او د اسلام مقدس دین ته صادقانه خدمت کول ؤ، عزت یې په اسلام او جهاد کې غوښته اوله هغه پرته ورته ذلت ښکاریده .

۲. د مجاهدینو یووالی (اتحاد) او ورورولې په ټولو فتوحاتو کې بنسټیز نقش درلود، هر مجاهد ورور خپل مجاهد ورور ترڅان غوره ګاڼه او په دفاع کې ورته له خپل سرڅخه تیر ؤ او خپله هوساینه او خوشحالی یې دخپل مسلمان مجاهد ورور په هوساینه او خوشحالی کې لیدله .

۳. ټولو مجاهدینو وروڼو په دې عقیده درلوده چې که چېرې له کفارو سره په جګړه کې مړ شي نو؛ شهید اوځای یې جنت الفردوس دی او که ژوندی پاتې شي نو؛ غازي دی او د اجر او ثواب په څنګ کې د غنیمت خاوند هم ګرځي؛ ترڅو چې د غنیمتونو ویش د قرآني هدایاتو له مخې د عدل او انصاف په اساس کېده هر مجاهد د الله (جل جلاله) د دین په لاره کې هر ډول سرښندنې او ځان تیردنې ته په ډیر اخلاص سره حاضریده کله چې غنیمت بند شو او د غنیمت مال د بیت المال وګرځیده نو ځینې مجاهدینو ته دا پوښتنه راپیدا شوه چې که موږ په غنیمت کې حق نه وي نو؛ زمونږ جهاد ونه شواو دا جنګ دی خو؛ زمونږ جنګ ته په هیڅ صورت سره تیار نه یو اوسم د لاسه استعفاء ورکوو.

۴. د لښکرایثار ټولو مجاهدینو په دې عقیده درلوده چې د مرګ نیټه نه وړاندې کېږي اونه وروسته کېږي بلکه په خپل ټاکلي وخت سره راځي نو؛ ځکه یې په ډاډه زړه د جګړې او مبارزې ډګر ته وردانګل .

۵. په ټولو فتوحاتو کې د مجاهدینو وروڼو تکبې په الله (جل جلاله) باندې وه نه په وسله او امکاناتو سره .

۶. د رازساتل او په جنګي چارو کې مشوره کول هم د فتوحاتو عمده او اساسي عامل ؤ.

۷. په مجاهدینو کې یوښه نظمي وحدت اورهبري او قومانداني ته غاړه ایښودل ؤ چې تل به د جګړې له ډګر څخه بریالي راستنیدل.

۸. همدا راز د هر ډول اسلحو دکارونې مهارت د مجاهدینو د بري ستر زیری ؤ.

۹. هر اړخیز کوښښ، تلاش او زحمتونه (لوړې، تندې اوستوماني) او د هر ډول نورو ستونزو سره مبارزه یوازې

دالله (جل جلاله) د رضا لپاره وه. اوبس!!

دریم فصل

ځانگړې خاطرې اوله ادبیاتو سره مینه

دامه وژنه!!

دامه وژنه!! دا د اسلامي انقلاب زامن او د خدای (جل جلاله) دلارې او د خپلواکۍ دگډلو مجاهدین دي. دامه وژنه!! دوی د روسانو سترخو اک ته ماتې ورکړې ده او د هغه سرې لښکرې یې له خپل هیواد څخه شړلې دي. له ټانگونو سره یې ډغرې وهلې دي. د دښمن مرمیو ته یې خپلې سینې سپر کړې دي. دامه وژنه!! دوی زما اوستا د هیواد پت، عزت، غیرت، میرانې او د ننګیالیتوب شمله لوره ساتلې ده، دا د آزادۍ د عظمت د ژوند مینارونه دی، د تورې او میرانې نښانې دي، او د اسلامي انقلاب د زرین تاریخ ژوندي بابونه دي. دامه وژنه!! دوی د دې خاورې وفادار بچوړي دي. دوی خپل هیواد پلورلی نه دی لایې د دښمن د توپونو، ټانگونو او بمونو اورونه د هیواد له تهر سره یوځای له سینې ورک شوي نه دي. دامه وژنه!! دا زما اوستا د مور (هیواد) خواږه او ننګیالی زامن دي. دوی په ورکولو یې خپله مور مه غمجنه کوه ځکه چې د دې خاورې ویاړلي زامن دي چې خپلې مور ته یې د حياء او پت ټیګری ورپه سر کړی دی نو؛ دامه وژنه!! دامه وژنه!! دوی د دې مجاهد او سرلوړي ملت دیونیم ملیون شهیدانو، کونډو، وراړو، بورو او یتیمانو اصلي وارثان دي. دوی ته کونډې ناستې دي. دوی ته یتیمانو خولې وازی نیولې دي او د شهیدانو آرمانونه ورپورې تړلي دي. دامه وژنه!! دوی څه ګناه کړې؟ تر دوی ستا ګناه ستره ده ځکه نن که په دوی پورې هرڅه ویل کېږي ستا ګناه پکې په سلو کې اته نوي ده چې دخپل سرۍ او خپل چاری زمینه ورته ستا د بې لاری له امله برابره شوې ده. که ته په سمه وې نو؛ دوی به ضرور ستا پلونه تعقیب کړي و، او که څنګه؟ رمه چې دچا فصل ته زیان ورسوي ګناه یې د رمې وي که د شپانه؟ نو؛ او وره!! دا د دې ملت مټې او بازو ګان دي. دوی خپله خاوره په خپلو وینو خړوبولای شي نو؛ تردې ستره قرباني به بله چېرته وي چې ورپې نه کړې؟ دامه وژنه!! بڼه د قدرت په نیشه کې د لیونو کانې مه کوه په زور کلي نه کېږي. دا څوارلس کاله جګړه له همدې امله وه چې ستا په خیر بدمستانو دخپلو خلکو د ارادو په خلاف په زور کلي کول غوښتل نو..... دامه وژنه!!

۱۳۷۴/۴/۲۵ لمريز - د پکتیا ولایت مرکز ګردیز

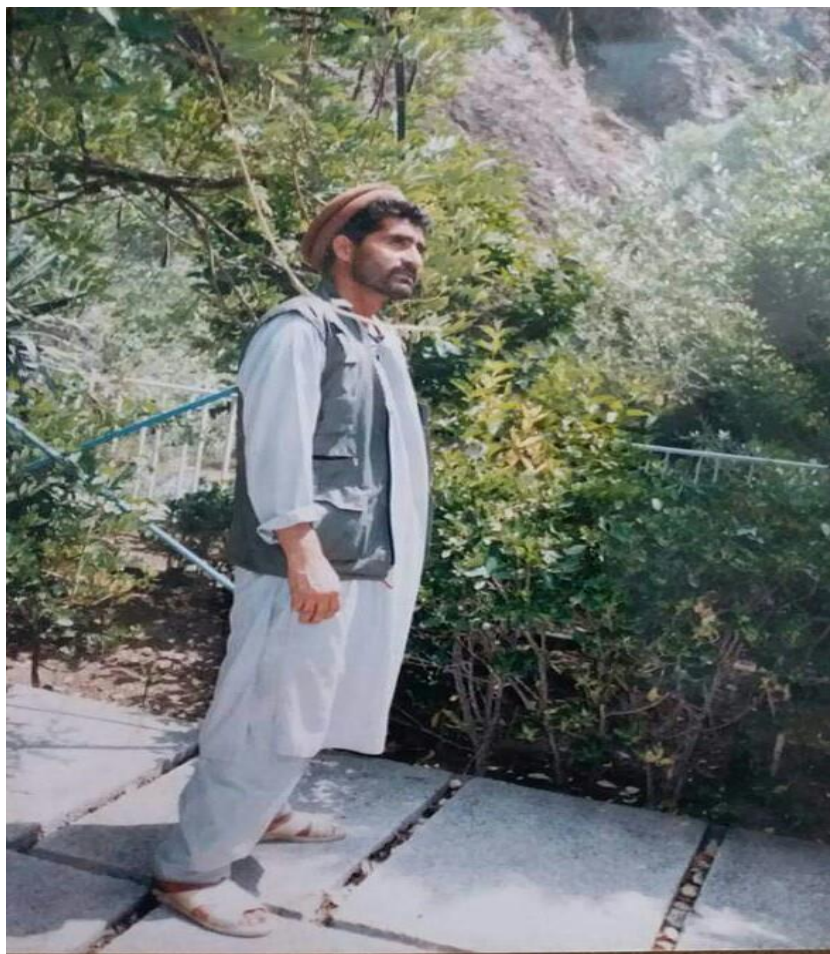
ناکامي (د جنت هیله)

د ژوندانه له ناکامیو څخه مه مایوسه کېږئ، هغه ژوند بریالی ژوند نه دی چې یوازې کامراني لري، هغه خوشحالي سړی نه خوشحالوي چې د درد او خوږو په قیمت نه وي اخیستل شوی، د ورځې رڼا د شپې له تیارو څخه ده او د لیدو خوند د بیلټانه په غم کې دی او د ژوند فتحه د جنگ په ماتې او شکستونو کې ده، هغه چې له خدای (ج) نه ابدي راحت غواړي هغه د یو داسې جنت آرزو لري چې هلته د لیدو لپاره سترګو پرانستلو او د خوراک لپاره خولې بیرته کولو او د آوریډلو لپاره غوږ اښودلو ته حاجت نه وي ترڅو چې ژوند دی نو؛ په دې کې برکت له حرکت څخه دی او کامل سکون عین مرګ دی. هغه چې وایي چې په دې دنیا

کې کمی او بندوالی ولې شته نو؛ دا په حقیقت کې د نیکې پریمانی آواز دی قدر نه پیژني اود دې ملغلو پوره قدر او قیمت اداء کول نه غواړي پس نو؛ باید ولیکم چې هرڅومره چې یوه خوشحالی شانداره وي هغومره هغه لارې هم سختې وي چې د حصول لپاره لنډیږي ، د ژوند ناکامي په حقیقت کې داسې کسان غواړي چې دکامیابی وړ وي .

د عشق په نابلده ښارکې (د تلیفون پرلیکه)

د ایران د اسلامي جمهوریت په پلازمینه تهران کې مې د مسافرت او مهاجرت شپې او ورځې تیرولې د ۱۳۸۱ هجري لمريز کال د لیندۍ د میاشتې ۲۳ ورځ وه او د نماز دیگر څلور بجې کېدونکې وې چې تلیفون ته مې زنگ راغی کله چې مې غورۍ پورته کړه او غوښتل مې چې ورسره خبرې وکړم د تلیفون شمیره یې نابلده ښکاریدله ما ورسره خبرې پیل کړې یو نا آشنا غږ مې ترغور شو چې په فارسي ژبه خبرې کوي او راته وايي زه غواړم چې له تاڅخه څو پوښتنې وکړم خو؛ ستا دپه خپله ځوانۍ قسم وي چې درواغ به راته نه وايي ما هم دا خبره ورسره ومنله اودا لاندې پوښتنې یې راڅخه پیل کړې:

(د غازي شیرخان "همراز" یو انځور د ایران اسلامي جمهوریت په پلازمینه تهران کې)

ستانوم څه دی؟ ما ځواب ورکړ چې زما نوم شیرخان دی اوستاسو نوم څه شی دی؟ هغې راته وویل زما نوم نازنین دی، بیایې رانه وپوښتل څو کاله عمر لرې (څو کلن یې)؟ ما ځواب ورکړ چې زه ۳۲ کلونویم اوبیایې راڅخه وپوښتل قد او وزن د څومره دی؟ بیا مې ځواب ورکړ چې زما قد ۱۷۵ سانتي متره او وزن مې ۸۲ کيلوگرامه دی، بیایې رانه وپوښتل چې ستا دنده څه شی ده؟ بیا مې ځواب ورکړ چې زما دنده حماسې او غورځنگونه دی. بیا یې راته وویل چې زه غواړم چې تا له نږدې څخه ووينم په کومه کوڅه، پارک یا څلورلارې کې به د ووينم خو؛ ځای ته وټاکه چې زه هغلته درشم په دی حال کې ما ورته وویل سمه ده چې ستا خوښه ده زه به ځای وټاکم د محشر میدان ته بیا راشه چې سره ووينو، هغې وویل چې زه په دغه ځای کې بلده نه يم چې د محشر میدان به چېرته وي خو خیر زه به یې دېټې پوښتنه وکړم، بیا یې راته وویل چې په کومه ورځ درشم؟ ما ورته وویل: چې د قیامت په ورځ!! له خوشیو وروسته یې په ژړا پیل وکړ..... او ما ورته وویل چې ته نوره مه ژاړه: زما قسمت خو هسې خوار دی -- چې گل ته لاس کړم اغزي گوتو له راځینه.

د مار وژل

سهار وختي د خپلو مجاهدينو وروڼو سره یو ځای د دښمن پر وړاندې دکمین لپاره روان شوم، کمین ته ورسیدو، دښمن ته په یولړ آوښتو تلفاتو سره په بریالیتوب سره د خپل سنگر (پوستې) په لوري را روان شوو، ټکنده غرمه وه، دغه ځای د لوگر ولایت د تنګي واغجان سیمې ته څیرمه موقعیت درلود، دوه ملګري مجاهدين مو د همدې سنگر (پوستې) د ساتلو لپاره پرېښي وو، خپل سنگر ته په داسې حال را وگرځیدو چې ډیر ستړي وو، گورم چې همدا دوه ملګري چې د سنگر د ساتلو لپاره مو موظف کړي وو لور په لور منډي وهي، زه ورخطا شوم داسې مې و انگیره چې دښمن په دې ځای کې ځای پرځای شوی دی، پروت مې وکړ، د کلاشینکوف کفاک مې و واوه او مرمی مې په بیړه ور تیره کړه، ورچیغه مې کړې څه خبره ده، وپې ویل: مار دی، بیرته راپورته شوم، دمار په لور مې ور منډه کړې، نسبتاً لوی مار ؤ، دمار په سر مې پل کیښود، ترلکې مې راکش کړ، سربې پرې شو او سم لاسي مې د مار سر راپورته کړ، له ډیرې غوصې څخه مې خولې ته واچاوه په خوله کې مې میده میده کړ او تیر مې کړ ملګري مې هک پک حیران ودریدل تر یو لنډ سکوت وروسته مې ورته وویل: مار هم دښمن دی مونږ اوتاسو چې مار نه شو کابو کولای او خپل سنگر نه شو ترې ساتلی نو؛ د روسانو سره به مو څه حال وي یو ملګری مې په خندا شو او زیاته یې کړه ته خو؛ مار خورهم یې !!

د آزادی سره مینه

د زابل ولایت په شاجوی ولسوالۍ کې له موټر بنکته شوم دپاڅه سرک نه لږ لیرې د اوبو یوه څاه (برمې) ته ولاړم خورا یخې اوبه یې درلودې ومې خښې دڅاه (برمې) پر برنډه د اوبو سیل ته کیناستم، په دې حال کې پرپاڅه سرک امریکایان تیریدل ، ټانگونه یې ودرول ، ژباړن او دوه تنه امریکایان ترې رابنکته شول او زما په لور را روان شول، بیرته ودریدل ، ترجمان ماته لاس وښوراوه ، غږیې را وکړ او ویې ویل : ای ځوانه! دلته راشه ، ما ور غږ کړ تاسې دلته راشئ ، بیا یې ډیر په بیره اصرار وکړ چې دلته راشه ، ما بیا ورته وویل چې تاسې دلته راشئ ، دهمدې خبرې سره زما په لور را روان شول ، نږدې راغلل او ترجمان یې راته وویل لیونۍ یې ما وویل : نه ! ترجمان: چې لیونۍ نه یې نو؛ ولې نه راځې را کړه دهویت تذکره یا کارت چې ود پیژنو چې ته څوک او دکوم ځای یې ، ما وویل: تاسو مو دهویت کارتونه راکړئ چې زه مو وپیژنم ، زه خو دهمدې خاورې یم تاسو څوک او له کوم ځای څخه راغلي یاست ؟ امریکایان په غوصه شول او ترجمان ته یې وویل چې ورته ووايه چې له دې ځایه لاړ شي دا سپری ډیر خطرناک دی او بیا یې زیاته کړه چې افغانان ډیر مغرور خلک دي ، وروسته مې خپله دهویت تذکره ترجمان ته ور وښوده او بیرته رانه روان شول.

۱۳۸۳/۳/۲۳ لمريز

څلورم فصل

د غازي شيرخان "همراز" دعوت

په ټولنیز ژوندانه کې د مسلمانانو حقوقو ته درناوی

غازي شیرخان یوله هغه شخصیتونو څخه ؤ چې په خپل ټولنیز ژوندانه کې یې د نورو مسلمانانو حقوقو ته ډیر درناوی درلود او تل یې په دې ټینګار کاوه چې مسلمانان باید هغه حقوقو ته ژمن و اوسې کوم چې د بشریت ستړلارښود حضرت محمد(ص) اسلامي امت ته په یوه حدیث شریف کې داسې وربښودلي دي: (عن ابی هریره رضي الله عنه ان رسول الله(ص) قال: حق المسلم على المسلم ست قیل ما هن يا رسول الله قال اذا لقيته فسلم عليه و اذا دعاك فاجبه و اذا استصحك فانصح له و اذا عطس فحمدالله فشمته و اذا مرض فعده و اذا مات فاتبعه.) رواه مسلم

ژباړه: له حضرت ابوهریره (رض) څخه روایت دی چې رسول الله (ص) فرمایلي دي چې: د یوه مسلمان پرېل مسلمان شپږ حقونه دي، چا وویل: هغه کوم دي؟ ای د الله رسوله! وپې فرمایل: کله چې ورسره مخ شوې سلام پرې واچوه، کله یې چې بلنه درکړه وپې منه، کله یې چې نصیحت درڅخه وغوښته نصیحت ورته وکړه، کله یې چې پرنجی وکړ او الحمدلله یې وویل: نو؛ ځواب یې ورکړه (۳) کله چې ناروغه شو پوښتنه یې وکړه او کله چې مړ شو نو؛ جنازه کې یې ګډون وکړه.

غازي شیرخان په سلام اچولو کې سستي نه کوله ده به د رسول اکرم (ص) دپورتني حدیث شریف په مصداق سره داسې ویل چې سلام اچول د مسلمانانو ترمنځ د مینې، محبت او ورورولۍ د پیاوړتیا لامل ګرځي او تل به یې په خپلو خبرو کې دا ویل چې ځینې کلمات او اصطلاحات شته چې د سلام پرځای زمونږ په ټولنه کې یې رواج موندلی دی لکه هیلو - Hello، سهارموپه خیر، بلی او داسې نور.... چې په هیڅ صورت سره د سلام اچولو ځای نه شي نیولی او نه دومره اجر لري لکه د سلام اچول. همدا راز نور حقوق چې مخکې یې په حدیث شریف کې یادونه وشوه د هغې له جملي څخه د ناروغ په پوښتنه کولو سره غازي شیرخان ډیر ټینګار کولو دا ځکه چې هغه په عملي توګه سره د هغه ګټې لیدلې وې هغه داسې چې هغه په خپل ژوندانه کې ډیر سختې ناروغۍ لیدلې وې لکه په بیلابیلو سنگرونو کې زخمی توب د زړه ناروغی، د پښې د ګردې ماتیدنه .... خو؛ ده به ویل چې زما د ناروغۍ په اړه به چې چا پوښتنه وکړه ماته به یو روحي تسکین او آرامتیا پیدا شوله او داسې به ښکاریدله چې زه په دغه درد کې یوازې نه یم نور مسلمانان هم راسره شریک دي سر بیره پردی ده په خپل ژوندانه کې د نورو مسلمانانو د جنازې د لمانځه په مراسمو کې تر وسه پورې ګډون کولو په خپله سیمه کې به چې هرځای د جنازې په اړه خبر شو سم دلاسه به یې هلته تشریف وړلو پرته له دې چې هلته به غوښتل شوی ؤ یانه دا ځکه چې انسان یو ټولنیز مخلوق دی په یوازې توګه نشي کولای چې

(۳) - کله چې څوک پرنجی (عطسه) وکړي، هغه به (الحمدلله) وایي او چا چې دا کلمه وارویده هغه به په ځواب کې ورته (برحمک الله) وایي او بیا به پرنجي کوونکی شخص ورته (یهديکم الله ویصلح بلکم) وایي.

ستونزې او غمونه تحمل کړي او همدا راز نشي کولای چې په یوازې توګه له ډیرې خوشحالی څخه خوند واخلي په همدې اساس د غازي شیرخان د جنازې د لمانځه په مراسمو کې ګڼ شمیر مسلمانانو برخه اخیستې وه .

(په انځور کې له کین لوري څلورم تن غازي شیرخان "همراز" د ستر مبارز او ویاړلي مجاهد، حماسي شاعر او لیکوال ارواښاد الحاج قاضي محمد کریم حیدري د جنازې د لمانځه د مراسمو د اداء په حال کې. موقعیت: د سیدآباد ولسوالي د شنیزدره د میرخان خیلو کلی.)

د شهادت په تمه ژوند کول

غازي شیرخان د اسلام په دښمنانو باندې په هر جنګ او یرغل کې په دې نیت برخه اخیستله چې یابه شهید شم او د دنیا او آخرت یو ستر ویاړ به مې په برخه شي او یا به غازي شم په خپل هیواد کې به پاتې عمر په ډیره هسکه غاړه سره تیروم او یابه اسیر شم په دنیا کې د ګروګنا هونو څخه به مې الله (ج) توبه قبوله کړي او د ګنا هونو پټی به مې سپک شي خو؛ تر ټولو نه دا غوره ګڼم چې د اسلام په لاره کې په خپل سراو مال سره جهاد او مبارزه وکړم او په دې لاره کې شهید شم ، خو؛ د ده دغه سپیڅلی او ستر آرمان ترسره نه شوکه د ده دغه آرمان پورته نشو خو؛ په دغه نیت یې ټول عمر تیر کړ چې د اسلام د دښمنانو سره په جنګ کې شهید شم حتی تردې چې د مرګ تر وروستی سلګۍ پورې یې دغه نیت درلود له بده مرغه چې ده په دغه وخت کې د زړه ناروغي درلوده او نه یې شوی کولای چې د جهاد سنگر ته و درومې سره له دې چې زمونږ په هیواد کې صلیبي بنکېلاک ګر ځواکونه او فوځونه موجود ؤ، یوه ورځ یې له ماسره خبرې کولې په خپلو خبرو کې یې و ژړل او راته وېي ویل چې ټول عمر مې په ګرمو سنگرونو او مورچلونو کې تیر کړ خو؛ شهید نه شوم سره له دې چې د تلکې (پرستنې) له مرګ نه مې ښه نه راځې، اوس نو؛ څه وکړم بله چاره نه لرم لکه چې د تلکې د

مرگ شوم او بیایې وویل که دومره هم په ځان باور پیدا کړم چې تر دروازې وتلای شم بیا به هم له دې کفارو سره وجنگیږم ترهغه پورې چې شهید شم او خپلې خبرې یې په داسې حال کې پای ته ورسولې چې سترگې یې له ژړا سرې شوې په دې ترڅ کې ما ورته وویل چې ته مه ژاړه اومه خفه کېږه که ته په خپل کور کې مړم شي تاته به لوی خدای (ج) د شهید درجې درکړي دا ځکه چې رسول اکرم (ص) په یوه حدیث شریف کې داسې فرمایې: **عن سهل بن حنیف (رض)، ان النبی (ص) قال: (من سال الله تعالی الشهاده بصدق بلغه الله منازل الشهداء، وان مات علی فراشه) رواه مسلم .**

ژباړه: له سهل بن حنیف (رض) څخه روایت دی: چې رسول الله (ص) فرمایلی دي: څوک چې په ریښتیا سره له الله تعالی څخه د شهادت غوښتنه وکړي نو؛ الله تعالی به دی د شهیدانو مقام ته ورسوي که څه هم هغه په خپل بستر کې مړ شي .

وروسته یې تسکېن وشو او ژړا یې بس کړه او راته وپې وویل چې مونږ خو خپل رسالت اداء کړ نور ستاسې کار دی چې د اسلام له دښمنانو سره څه ډول معامله کوئ خو؛ په یاد ولرئ چې له اسلام او اسلامي نظام پرته بل هیڅ نظام په دې هیواد کې د منلو وړ نه دی .

د غازي شیرخان "همراز" ۱۵ ویناوې

۱. د نړۍ یو شمیر انسانان د بعضو څرگندو حقیقتونو څخه منکر دي ولې ټول په یو حقیقت باور او عقیده لري؛ چه هغه مرگ دی، نو بیا ولې د مرگ څخه ویره ولرو پداسې حال کې چه توبنه له ځان سره ولرو.
۲. که زمونږ د ټولنې له ډیرو وگړو څخه د هغه د مال یا ځینې دنیوي وسایلو په اړه پوښتنه یا معلومات وغواړې سم دلاسه تاسوته د هغه د ښکینو، صفاتو او بډیو په باره کې زیاتې خبرې کولی شي مگر که چېرې د اسلام د مبین دین په اړه ترې وپوښتې درته وبه وایې چې زه معلومات نه لرم یا وایې چې ما په دې باره کې آماده گي نه ده نیولې یعنې د ټولنې ډیر خلک دنیا د لاس ته راوړلو لپاره ډیرې هلې ځلې کوي او د آخرت د ابدی ژوندانه د گټلو اولاس ته راوړلو لپاره هیڅ پام نه لري خو هغه وخت به یې پام شي چې له دې نړۍ څخه سترگې پټې کړي .
۳. له هغه خلکو څخه ډیره ویره په کار ده چې د یرغلگرو پر وړاندې چوپه خوله پاتې کیږي .
۴. جهاد له نبوي محراب څخه د ایمان، تورې او ډال په زیار پیل شو خو د هغه سرته رسول د باایمانه اوبا احساسه مسلمان اولس په غاړه ایښودل شوی دی .
۵. اسلام د تعادل او نظم نظام دی په اسلامي ټولنه او کورنیو کې بی ځایه لگښتونه د اسلامي اخوت د منځه وړلو سبب ګرځي .

۶. هغه څوک چې په جنگ ، جهاد او مبارزه کې یو مشخص هدف ونه لري د سنگرد ساتلو او فتحې د راوړلو جرئت نه لري .

۷. عزت یوازې په اسلام کې دی له اسلام نه پرته بل هیڅ څیز نشي کولای چې انسان ته پیرزوينې ورپه برخه کړي .

۸. که غواړئ چې خپل روح ، ځان ، مال ، اولاد ، ناموس، دوستان، ټولنه او بالاخره چاپیریال مو تل په امن او آرام وي نو؛ هیڅکله د خپل مسلمان ورورڅخه د انتقام اخیستلو په فکر کې مه اوسئ بلکه هغوی ته د الله (جل جلاله) څخه د هدایت او لارښوونې غوښتنه وکړئ او هغه ته د اصلاح او جوړونې لارې چارې ولټوئ .

۹. خپل راز چاته مه وایه ، کله چې ته پخپله ونشي کولای چې هغه وساتې ،د بل چا څخه څنگه تمه لری چې هغه به یې تاته وساتي .

۱۰. په مبارزه کې ماتې (شکست) خوړل مهم نه دي ،خو ؛ د روح ماتې ډیره مهمه ده ،څوک چې له خدای (جل جلاله) په ریښتیني توگه سره سمه اړیکه ولري شکست نه لري .

۱۱. زمونږ د لارې دښمنان یو رنگ دي خو ای کاش چې زمونږ ملگری او دوستان هم داسې وای .

۱۲. نیکمرغه سړی هغه دی چې ډیر زړونه لاس ته راوړي .

۱۳. دمولودشریف په اړه دغازي شیرخان ځانگړی ویناوې : د رحیم خدای(جل جلاله)شکر اداء کوم چې ماته یې یوځل بیا دا توانایي راپه برخه کړه چې د مظلوم امت او د اسلام د مبین دین په گناه ځورول شوی ولس ته د میلاد نبي(صلی الله علیه وسلم) په هکله څو خبرې وړاندې کړم :

■ دا یو حقیقت دی چې هیڅ څوک تر هغې پورې د ایمان دعوا نشي کولای تر څو چې د الله(جل جلاله) او د رسول الله (ص) احکامو ته یې د اطاعت غاړه نه وي ایښې او همدا راز مسلمان هغه دی چې اسلام یې د ژوند د قانون په حیث منلی او عملي کړی وي دا ځکه چې اسلام هغه دین دی چې الله(جل جلاله)د خپلو بندگانو لپاره غوره او خوښ کړی دی، همدغه غوره دین الله تعالی د خپل افضل او وروستي پیغمبر حضرت محمد (ص) په واسطه مونږ ته را لیرلی دی .

■ حضرت محمد(ص) د الله تعالی دا دین په پوره اخلاص او امانت داری سره لومړی پخپل ځان عملي کړی او بیایې امت ته رسولی دی .

■ د رسول الله(ص) مبارک سیرت یعنې د هغه اقوال، افعال او اخلاق د اسلام د مقدس دین کامله او عملي نمونه ده .

■ که څوک وغواړي رښتینی مسلمان شي باید د خپل ژوند په هره برخه او هره معامله کې د رسول الله (ص) اطاعت او پیروي وکړي .الله تعالی په خپل کتاب قرانکریم کې دتغابن دسورت په ۱۲ آیت کې

داسې فرمایي : ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾

ژباړه : (اوتاسود الله ج او د هغه د پیغمبراطاعت وکړئ ، نوکه چېرې تاسوترې وگرځیدئ ، نو زمونږ دپیغمبردا وظیفه ده چې ښکاره پیغام به رسوي). ځکه نو د الله او د هغه د رسول اطاعت فرض دی اومسلمانان باید د الله تعالی دا حکم په بشپړه توگه عملي کړي .

خو؛ دا باید له یاده ونه باسو چه د دی الهي حکم پوره کول هغه وخت ممکن دي چې مسلمانان د رسول الله (ص) په مبارک سیرت خبر او پدی هکله پوره معلومات او علم ولري ځکه چې حضرت محمد(ص) د الله (جل جلاله) استازی(رسول) او داسې بنده ؤ چې د اسلام له نیغې لارې یې د یوه وینسته په اندازه هم انحراف ندی کړی .

۱۴. حق پر باطل حتما بریالی کیږي خو؛ مونږ ته پکار ده چې باید خپل مسؤلیت پکې اداء کړو.(۱۳۷۰/۷/۲۵ لمریز)

۱۵. زمونږ په هیوادکې د پردیولاس وهنې په راتلوونکې کې لویې ستونزې رامنځ ته کولای شي د هغه مخنیوی د هرافغان ایماني او وجداني مسؤلهټ دی. (۱۳۷۲/۳/۲۴لمریز)

قرآن اصلاً د چا لپاره هدایت دی؟

ارواښاد غازي شیرخان همراز دخپلو دعوتي لیکنو په لړ کې دا لیکنه په خپله کتابچه کې لیکلې وه چې دادی کټ مټ یې رانقلوم : دوه تنه ناروغان په یوه ناروغی آخته دي او دهمدې ناروغی دعالج لپاره یومعالج اوطیب هم شته دی خو د دغه دواړو ناروغانو له جملې څخه یوناروغ د هغه طیب په طبابت باور لري او د خپلې ناروغی معالجه هم ورباندې کوې اود هغه طیب په نسخه او لارښونه داسې عمل کوي کوم چې طیب ورته ښودنه کړې ده ، او هغه بل ناروغ نه دطیب په طبابت باورلري اونه هم علاج ورباندې کوي او نه یوازې داچې دنسخې په صحت شک لري بلکه بیخي یې له صحت څخه منکردي اوپه نسخه کې لیکل شوی درمل نه استعمالوي نو؛ جوته ده چې لومړی ناروغ به د وخت په تیریدو او د درمل په استعمالولوسره ورغیږي او دوهم ناروغ به ورځ په ورځ زیانمن کیږی، اوس که دغه ناروغ ووايي چې هغه طیب د دې ناروغی معالج نه دی او یا د هغه نسخه سمه نه ده هیڅوک به ورسره دا خبره ونه مني او نه د داسې ناروغ دغه خبره د هغه طیب په طبابت اوحقیقت څه تاثیرلري ځکه چې اول خو د هغه طیب دعالج په وجه عملاً لیدل شوی چې بی شمیره خلک ورسره روغ شوي او دوهم دا چې دغه ناروغ اصلاً د طیب له طبابت څخه انکارکړی او د هغه نسخې ته یې د شک اوتردید په سترگه کتلي دي او د هغه سره سم یې دارو او درمل نه دی استعمال کړی نوښاً د داسې ناروغ خبره سند نه ده دا خبره په هغه وخت کې د منلو وړ وه چې هغه اول

ناروغ دطیب طبابت منلی وی اویایې دهغه له نسخې سره سم درمل استعمال کړی وی او جوړشوی نه وی اویا هغه ناروغان هم نه رغیدلی چې په هغه طیب یې علاج کړی دی .

البته دا خود هغودوو ناروغانو مثال ؤ چې یو د طیب په طبابت باورهم لري اونسخه یې هم په سمه توگه استعمالوي او دوهم یې نه طبابت مني اونه یې نسخه عملي کوی په دې صورت کې به یو روغتیا اوصحت مومي او د بل صحي وضعیت په ورځ په ورځ خرابیږي ،خو یو دریم ناروغ داسې دی چې دطیب په طبابت اوتخصص خو پوخ باور اویقین لري لیکن د درملو د استعمال او خوړلوپه وخت کې پرهیز نه کوي اویا د نسخې درمل سم نه استعمالوي ښکاره خبره دا ده چې د داسې ناروغ لپاره هم د هغه طیب د نسخې درمل څه گټه نه لري .اوس که چېرې دغه ناروغ چې پرهیز نه کوي داسې وویي چې ما خو د طیب په طبابت باور هم درلود اوپه نسخه کې لیکل شوي دارو مې هم استعمال کړل د هغه سره سره هم روغ نه شوم د داسې ناروغ خبره هم د منلو وړنه ده ځکه چې یاخو یې پرهیز نه دی کړی اویایې دارو او درمل سم نه دي استعمال کړي یعنې دطیب دلارښوونو سره سم یې عمل نه دی کړی عیناً د قرآنکریم هم داسې مثال دی چې گټه یې په حقیقت کې هرچاته رسیږي او هدایت یې تریوې ځانگړې طبقې پورې محدود نه دی بلکه عمومې صبغه لري لیکن مقصود پړوا ته هغه څوک پرې لاره موندلی شي چې په حقانیت باندې یې پوخ باورکړی وي اوله هدایاتوسره سم یې عمل کړی وي نو؛ معلومه شوه چې قرآنکریم اصلاً دمتقیانولپاره هدایت دی .

ځانگړې دعاء !

یاالله جل جلاله !

دطیبې کلیمې د ویلو توفیق راپه نصیب کړې .

دطیبې کلیمې یقین موپه زړه کې راوړې .

په لمانځه کې خشوع اوخضوع راپه نصیب کړې .

قرآنکریم په تجوید اوترتیل سره را زده کړې .

ستا ذکر موپه اخلاص سره په زړه جاري کړې .

زمونږ بدن ته عاجزي اوخشوع راپه نصیب کړې .

ښه خوی اوبڼه خصلت راته په نصیب کړې .

یاالله جل جلاله !

مسلمانان بندیان له بندڅخه آزاد کړې .

مسلمانانو ناروغانو ته شفاء ور کړې .

مسلمانان قرضداران له قرض څخه خلاص کړې .

مسلمانان مسافرصحی او سلامت خپلو کورونو ته راستانه کړې .

د مسلمانانو شرعي او مشروع غوښتنې او حاجتونه پوره کړې .

د واقعي مجاهدینو سره مرسته اونیصرت کړې .

د واقعي مجاهدینو د سرونو، مالونو او کورونو ساتنه کړې .

هغه څوک چې جهاد نه کوي هغه ته د جهاد همت ورپه برخه کړې .

دا کفار او یهود چې زمونږ خاورې، زمونږ دین، زمونږ اسلام، زمونږ قرآن، زمونږ پیغمبر (ص)، زمونږ ناموس ته په سپک نظرگوري د هغه سره د جهاد فی سبیل الله توفیق راکړې.

ځانکندن مو راته آسانه کړې.

قبرونه مو منور او روښانه وگرځوي.

یاالله جل جلاله !

عملنامې مو په بني لاس سره راکړې.

په دنیا او آخرت کې مو بريالیتوب په نصیب کړې.

بې حسابو بې کتابو موجنت ته داخل کړې.

یاالله (ج) د جهنم د اور نه مو وساتي.

ستا دیدار او د نبی (ص) ملاقات مو په نصیب کړې.

جنت الفردوس مو په نصیب کړې.

داسې راضي شې چې بیا هیڅکله نا راضه نه شې.

زمونږ تش په نامه مسلمانانو سره روغه وکړې.

ستا د قهر او غصې څخه مو وساتې.

زمونږ صغیره او کبیره گناهونه معاف کړې .

زمونږ سهواً او قصداً مخکنې او وروستني گناهونه معاف کړې.

یاالله جل جلاله !

زمونږ بې وزله مسلمانانوته په خپل ټاټوبي کې د سرلوړی او خوشحالی ژوند ور په برخه کړې.

یاالله جل جلاله !

مونږستا دربار ته لاسونه پورته کړي دي چې په ټوله نړۍ کې د اسلام په بریالیتوب زمونږسترگې یخې او

روښانه کړې او د اسلام سپیڅلی دین په ټوله نړۍ کې خپور کړې .

آمین یارب العالمین

پنځم فصل

دغازي شيرخان "همراز" شعرونه

د غازي شیرخان شعرونه(۴) مې د هغه د شعرونو له کتابچو ، یادښتونو او کاغذي پاڼو څخه چې په بیلابیلو وختونو کې یې په خپل قلم سره لیکلو و را غونډه کړل دا دی ستاسو درنو لوستونکو حضور ته یې وړاندې کوم هیله ده چې ادبي تنده مو پرې ماته شي.

الهي !!

الهي! ستا د رحمت په انتظار یو مونږ ټول عمر

الهي! تل قربانیو ته تیار یو مونږ ټول عمر

الهي! بی وزلی کې د صدیق په شان همت راکړه

الهي! په حق او عدالت کې د عمر په شان غیرت راکړه

الهي! په حیا کې د عثمان په شان فطرت راکړه

الهي! په سنگر کې د علی په شان جرأت راکړه

الهي! عالمانو ته عمل په علمیت غواړو

الهي! داعیانو ته دعوت کې صداقت غواړو

الهي! مجاهدو ته سنگر کې موفقیت غواړو

الهي! شهیدانو ته فردوس غونډې جنت غواړو

الهي! سنگرو کې بریالي زموږ ځوانان کړه نور

الهي! سپین بیرغ مو اهتزاز پاس په جهان کړه نور

الهي! د دښمن له چنگه خلاص مو زندانیان کړه نور

الهي! په نړۍ باندې حاکم زموږ قرآن کړه نور

الهي! مونږه ستا په دین باندې پوهان وگرځوه

الهي! مونږه مجاهد او هم داعیان وگرځوه

---

(۴) - دیادولو وړه ده چې د (وردگ پیژندنه) د کتاب لیکوال بناغلي گل آغا احمدي وردک غازي شیرخان د سیدآباد ولسوالۍ د لیکوالانو او شاعرانو په نوملړ کې ښودلی دی. [منبع: وردگ پیژندنه، لیکوال گل آغا احمدي وردک د چاپ کال ۱۳۹۷ ل]

الهي! قلم د ټوك ټوك ملت زبان وگرځوه
الهي! ستا په محبت مو تل سوزان وگرځوه
الهي! د فسق فجور او بدو د بنمنان يومونږه
الهي! ستا لورته در روان مهاجران يومونږه
الهي! مونږ نابللي ميلمانه ستا د دربار يو
الهي! ستا درحمت او مغفرت ته اميدوار يو
الهي! د اسلام د پاكي خاورې يې پاسدار كړه
الهي! دا شيرخان (همراز) په مينه ترينه څار كړه

***

انقلابي پروانه

"د غیرت وینې مې جوش وهي په تن کې
هیڅ باورنشته په دوست او په دښمن کې"
ما خو عمر انقلاب ته نظرانه کړ
دغه شمعې ته مې ځان بیا پروانه کړ
لږ یې وسوم خو بیخي یې ستي نه کړم
خپل مولا ته یې په پلور قیمتي نه کړم
ما سینه د دښمنانو وار ته سپر کړه
مایې هر ګذار ته ژر بدله ورکړه
ما (همراز) په مورچلونو بازی وکړې
په کمون او بل اغیار مې زاری وکړې

***

هله دله

د ملحد د مرگ خبرېم که وي هلته که وي دلته
د مسلم د لاس خنجریم که وي هلته که وي دلته
دمظلوم حساب ترې غواړم که په نن که په سباوی
دمومن دحق یاوریم که وي هلته که وي دلته
د الحاد ډلو ټپلوته اعلان کوم په څغرده
د محلداقاتل د سریم که وي هلته که وي دلته
چې دچاپه غیرکې اوسي دهغه لمن به سوزی
زه په حقه زورویم که وي هلته که وي دلته
چې حامی دکمونیسټ وي دشخصی دوستی لپاره
دهغه دزړه پرهریم که وي هلته که وي دلته
که په هرلباس کې پټ وی عاقبت راځي په گوتو
ورپسې په سم اوغریم که وي هلته که وي دلته
چې تطبیق دقرآن غواړی هم په ځان هم په جهان کې
زه یې ورور او برادریم که وي هلته که وي دلته
د الله ددین لپاره چې ونه سپم—وي سرخپل
د هغوزلمو نوک—ریم که وي هلته که وي دلته
دخدای ج مینه په دنیا کې تردنیاده راته غوره
بې پروا له سیم او زریم که وي هلته که وي دلته

که مې سرڅي که مال څی داسلام په پا که لاره
خوش قسمته بختوریم که وي هلته که وي دلته
نه دشرق شې نه دغرب شې قرآني قانون دراشي
کلک ولاړپه دې نظریم که وي هلته که وي دلته
دجهادسنگري ورپوته په شعـرکې داسې وایم
چې ملاتړد دسنگـریم که وي هلته که وي دلته

***

ویښ شه مسلمان!

پیمالول داسلام غواړی شیطـانان یوشوي
دشرق اوغرب سترښکېلاکگراستعمارچپان یوشوي
دتزویردام یې غوړولی ددوستی په نامه
په حقیقت کې دنړی ټول خاینان یوشوي
دسرولیانوپه خیرراغلل داسلام حریم ته
خفه کول داسلام غواړی مشرکان یوشوي
دځانځانی زړي یې وکـرل په تشه یه
مقدساتوته موواره مـرتدان یوشوي
غواړي صلیب تنده کړي ماته د زم په اوبو
دغه مقصدته د دنیاټول مغروران یوشوي
مسلمه ویښ شه چې ترستوني تیروول دغواړي
دغه هدف ته د دنیاټول دښمنان یوشوي

خوښي زما دجبرائیل په بال ترعرشه رسي
که یوځل واروم د دنیا مسلمانان یوشوي

***

دا وطن د مجاهد دی

دایې وخته اداگانې

ماته مه کوه نادانې

زه دوخت غموځپلی

یم تودوسیلووهرلی

لادردونه مې دی زړه کې

دیلتون اوریم سیخلی

دسروشونډو خندانسته

دوحشت سلگونبولی

په گلشن مې خزان کېدی

په سپیروگر دولرلی

چازمري ددنگوغرونو

زولنو کې دی تپلی

خوداواوری غلیمانو

په کیرولاروروانو

داوطن دمجاهد دی

چاپه زورنه دی خوړلی

ککری د په کې ماتې

مادبنمن دی ځغلولی

یوښکاره مثال یې دادی

برجنیف، اندروفوف، چرنکوف

گورباچوف مې تمبولی

***

نیمگری آرمانونه

خدا پروځوانی په ژریدوتیره شوه

دهجرشپه مې په سلگوتیره شوه

دخوشحالی ساعت به کوم وی آشنا

دوصل شپه خو په کیلوتیره شوه

لبرخو درحم نظرو کره پرما

د ژوند شیبه په اوسیلو تیره شوه

لکه چې تا و منع کړی جـانان

رویاره ځکه په نخروتیره شوه

خدایه دهجر عمر کم کړې زما

دا سلسله خو په غموتیره شوه

په ما (همراز) یې هیڅ نظرونه کړ

په تکبر او مکې زوتیره شوه

***

هوډ

ای! زما آسه مجنونه !!

تاته وایم

زه دتینگ ترم تانگونه

ما آغوستې جنگي زغرې

دغليم په تندي پاس ږده قدمونه

۱۳۷۶/۱۰/۹ لمريز

***

پريږده

پريږده چې بليږي سوږدهيڅکله مجمرنه شي

جوړمې دترعمره دزخمي زړگي څکر نه شي

زړه می هديره ده ډيريادونه پکې ايښې دي

دې غيروغمازته خودهرکزرا بهر نه شي

نه گورم مهرم مې درازونو ربه! څه وشو

سوږخودهيڅ وخت کې درقيب په ما ټټر نه شي

راگ اوترانې چې دسرورپکې وانه ورمه

ټول عمرروژه بڼه ده هيڅکله داختر نه شي

خيري اوسيلوسره لمبې زماله سوي زړه

گوره دې دردوخونه چپرې پرې لښکر نه شي

زړه چې دمین ساتلی نه شې په منگلوکې

نوم د بد په دغسې پی مخو د دلبر نه شي

خرک د رژیدو دآرمانوچې پکې نه لگي

دا د هجرشپه بڼه ده په مونږه د اختر نه شي

خیردی که خبرې می ترخې دی خوک یې نه آوري

آه د دردمن زړه مې دی (همرازه)بی اثر نه شي

***

غیرتي ته !

خاورې دپښوبه یې رانجه کړم په خپلو لیموباندې

خوک چې قرباني شي داسلام په تکلیفوباندې

خاورې ننگیالي شول خو په موربه بی ننګي زورشوه

نیسوقاتلان دشهیدانوبغلونوکې

دادپتي سر دی په احتیاط احتیاط قدم اخله

ورخ که اوبویوریاسودنشته په فکرونوکې

جاربې له جنپوشم چې په وینوې پت وساته

لورېې شین بیرغ کړدنړی په بیرغلونوکې

خارمی ترینه سرچې داسلام دتاریخ خلگی شی

ستایې یې تاریخ دنومیالیوکتارونوکې

مه خوروه سر(همرازه) وخت دحقیقت نه دی

تاریخ دی حق ویل خلک نښتي په لوتونوکې

***

دسوی زړه آواز

(دآشنا نه کیله)

نن خو دوعده وه دراتلورا نه غلې

زه منتظر تر نیموشپورا نه غلې

ماوه فرش کړې درته لار په لیمو

زما په سترگو په لیمورا نه غلې

زه دهجران بیدیا کې ناست وم درته

لکه هوسی ته په ټوپورا نه غلې

و د سیزلم دیلتون په لمبو

زما دسوی زړه آرزو را نه غلې

خومره بی رحمه اوسنگ دله یې ته

زما په سویو آوسیلورا نه غلې

خه شی به ستادر کې منظور شي زما

چې ته داوښکوپه تسبورا نه غلې

آخردهجرا نته ابا به یې...خه ؟

ته چې په میاشتو په کلورا نه غلې

دا د(همراز) وروستی کیله وه آشنا

عمر شو تیره اندینو را نه غلې

***

زما تصویر

چې مرگی راځینې ساه جدا له تن کړي
د وجود هستي مې بیا په سپین کفن کړي
دلحد په پنجره کې مې مسکن کړي
په هماغه تورو خاورومی دفن کړي
بیا....

بیا به نه یم دملگرو په کتار کې
گل به نه وینم هرگز په لاله زار کې
څه به خونداو خلم په فصل د بهار کې
زه به نه ومه د ژوند په دغه لار کې
بیا....

بیا زما تصویر ته وگورئ ما یاد کړئ
زما روح په یادولوسره بنسټ کړئ
زه د ډیرو ناکم یو یو یادگار یم
هم په قبر کې د مینې انتظار یم

۱۳۷۳/۲/۲۰ لمريز

***

درنه لارم

خدایه تنگ یم په دنیا مرگ درنه غواړم
په ژړا ژړا شوم ستړی نوره ژاړم

په صحرا روان دغم ډك آسویلی یم
په رمورموغمونه ځان نه شـمارم
دهیچاسره مې روح نه خوشـحالیږي
لكه ځان دنجاست ورځینې نـگارم
نور غمونه زه (همراز) زغملې نه شم
مبارك موشه دنیا زه درنه لارم

***

د مینې هوډ

داچې سترگې مې نن بیاله غمه سرې دي
راپه یاددهغه تیرې خاطرې دي
دخواره دردسره یوشـول تیر یادونه
لالهاندې مې چې بیازړه کې اسرې دي
ماویل ټال کې دزلفـوبه دزانگم
خبرنه وم راته جوړې غـرغړې دي
څومره زه دچې رټلـی بی گناه یم
هومره جوړې مې رقیب ته نندارې دي
(همراز) تیرنه یم له مینې په دنیا کې
که په سرمی دیلتون خبې اړې دي

***

گل ته!

زه چې ناست وم ګله تاته مې کتلی
ماپه تا کې دیارنبې وی لیدلی
چې مې ته په سترګوولیدې یاریادشو
خاطرې مې دآشنا یادی دلی
ستا د مخ نه راته جوړشول فسادونه
ولولې مې دزړه بیاراپاریدلی
دیارشونډې مې رایادې شوې خندا کې
چې دپانې په شمال وځوځیدلی
اوس یې نښې تا کې وینم درته ګورم
مخامخ مې درته سترګې شرمیدلی
د(همراز) زړه په جفادیارمورشوی
کني سترګې په دیدن نه مړیدلی

***

خدا گواه

زه آخته دزړه په رنځ يم لاعلاج لادرمانه
دازل برخه می داده گيله نه کوم له چانه
په بنده باندې چې راشي هر تکلیف ددنیاسخت دی
ولې سخت بل آفت نشته دظالم هجر بلانه
دبلبل نامراد عمر بس تمام په غم کې تیر شو
گواه گيله يې له خزان وي گواه گيله يې له باغوانه
پاچاهي په اور پسې کړی چې خبرد عشق په حال شی
درس مې واخیستو د مینې ابراهیم اوهم سلطانه
شونډې وچې سترگې سرې زړه کباب سینه خالي
عاشقي کې بل څه نشته بی له سراو مال تاوانه
که هر څو زما کوښښ دی چې دانوم د مینې پټ کړم
خوفریاد مې دزړه خیري چې بنده یمه ناتوانه

۱۳۷۵/۶/۲۲ لمريز

***

زخمونه

مه لټوه یاره نور زخمونه مې
پریرده چې قرار شي پر هرونه مې
تا که لږ دزړه په سترگه ووکتل
زړه کې به پیدا شي امیدونه مې

ته چې درقيب سره په څنگ ګرځي
ګوره راتازه شول تیرغمونه مې
تاچې دکوڅې دروازي بندې کړې
خاورې شولو خاورې دیدنونه مې
ته که له نگار سره پخلاشولې
ورک به شي د ټول عمر دردونه مې

***

ليکمه

داسې خونه ده چې زه تل لیکمه
چې شې رایادزه بیا غزل لیکمه
تانه ګیلې دي نوري هیڅ هم نه دي
کله بڼکاره کله په چل لیکمه
تاته به یادوم — که هیربه ومه
زه خود نوم ورځ کې خوځل لیکمه
زما د زړه وینې چې وختیږي
په هغه وینوب — یا یو بل لیکمه
چې مې ژوندون ټول په غمو کې تیر شو
په داسې حال باندې ژړل لیکمه
په هر زحمت پسې راحت مونده شي
ځکه مې زړه ته یو تـسل لیکمه

دا د(همراز) د وس خبره نه ده

په زړه مې لیک یې خکه تل لیکمه

***

قلم په گوتو کې

گوتی نیسم له قلم نه ولې صبرگله نه کړې

د دماغ علاج مې نشته که دفتر مې ټول سوزومه

زړه خومې ډک ؤ ډک شوپاتې خو ک د حال ویلونشته

د آسمان سپینو ډیوو ته د زړه درد بیانومه

سل سوگنده زړه ته ورکړم چې تردې پس یې یادنه کړي

دومره یاد د لاسوا شي چې یې خومره هـیرومه

نه خبرشوم له وصاله نه هجران په ژوندون پوه کړم

هیڅ پوه نه شوم چې دا څه ؤ اوترڅو به یې ژړومه

محبت ساتل په زړه کې دهغه داسې مثال دی

لکه یوه وړه کوزه کې سمندر ټول خـایومه

دهجران تنده به کله په اوبودصبرمـپره شي

کنه زه په وچوشونډو دا جامـونه تشومه

د انسان طاقت د صبریس د مینې انتـها ده

زه د تا د عشقه ډک زړه په ورو ورو قرارومه

***

خبرې

دسوي زړه په تمنه یوڅو خبرې وایم
زه دخيالونو په لیسلی یوڅو خبرې وایم
ټوټې ټوټې کچکول دزړه کې لږه مینه آشنا
چېرته که خوب مې شي رښتیا یوڅو خبرې وایم
چېرته که ستادکوڅې سپي تیکې تیکې یې نه کړې
زړگي مې پاتې شوتنه یوڅو خبرې وایم
چې نن مې سوال ماليارنه وکړو دیوگل لپاره
خاورې یې راوړې دصحرا یوڅو خبرې وایم
هسې سبا بیګاه بهدم ته دراتلومه کوه
ستا په وعدو کې شوم بوډا یوڅو خبرې وایم

***

بوله

راغلی په خندايم په ژرامې مه لیره
په تمه دوفایم په جفامې مه لیره
قسم دی ستا په خپل حسن وجمال وي چې په خلاشه
سوالونه مې قبول کړه بینوامې مه لیره
مانه دزړه وړی نازولیوڅو وروسترگو
زه ستایم ته زماشه بله خوامې مه لیره
دسپینې خولې په تمه دې پریښی ما روزګاردی
آرمانه ځینې ډک زړه له دنیا مې مه لیره

په حال مې شفقت او ترحم یوه زره وکړه
دغیرو غمازانو په وینا مې مه لیره
وعدې د دوصل راسره ډیرې ډیرې کړی
یوه ټینگه وعده وکړه یاره بیا مې مه لیره
مینه طوفاني شوه خوب خندا شوه رانه پاتې
سودا کړه د زړه قطع په سودا مې مه لیره
دمینې په آرزودی منت بارزه دهرچاشوم
احسان او منتوته دبل چا مې مه لیره
په مینه مینه گوره زیاتې قهر، منت پریرده
له غمه لیونی سر په صحرا مې مه لیره
لمریز ۱۳۷۳/۱/۲۹

***

مزه کوي

زما سره ظلمونه دجانان مزه کوي
یو درد چې زړه له راشې نو خفگان مزه کوي
یوازې مزه نه کړي په قربت کې د آشنا
په منځ کې کله کله هم هجران مزه کوي
په هجرې وروسته بیا مزه وي د وصال
سو کړه چې په ملک راشې نوباران مزه کوي
هجوم د رقیبانو گورد چاپیره خه پکار دی
یوازې په خلوت کې دوه یاران مزه کوي

***

تاته چې ماوکتل په چل سره

ځکه خومین شولم یوځل سره

اوس د خوشحالی سره مې کارنشته

گرځم د غمونو د غـوښـتـو بل سره

زه د چې په مینه کې ژیرمه

ته اوس خندامه کوه دبل سره

***

څلوريزې

***

نن مې بيا د غلامانو مکر و ليد
په وجود کې مې په جوش راځي بيا وينه
زه يې مخې ته وردانگم په سره اور کې
کوندي ماته په سنگر شي زما مينه

***

زما خوبنه صادقي ده په دنيا کې
هيڅ فايده نشته له يار سره جفا کې
ما له ژوند سره پيمان په رښتيا کې
زه صادق يم (همرازه) په وفا کې

***

ډيره موده پس مې نن دلبر و ليد
ما که څه روژي پسې اختر و ليد
شپه د هجرتيره شوه په خير سره
ماچې د وصال ختلی لمر و ليد

***

ای دسرې جوړې ميرمنې ډيربنه پوه شوم
ستا نه هم چې شوله خپله مينه هيره

مبارک شه نوی ژوند اونوی کوردې

دومره بس دی پوهــــوئ دنه شم نوره

***

په ظاهرلباس دتیروتم خطاشوم

ماویل گل یې له اغزوسره آشناشوم

په خوږه کې دټس را کرلوپوهیرم

بی عزته بامــــطلبه پوه په تاشوم

***

شومه دم شوه نیمه شپه ده ته را نه غلې

آرمانونه ستاقرارته په گیلوشول

انتظارنه امیدونه جــــداکپری

امیدونه انتظارته په گیلــــوشول

۱۳۷۳/۲/۳ لمریز

خولنډی

ارواښاد غازي شیرخان د خپلو لیکنو په کتابچه کې په خپل قلم یو خولنډی لیکلې وې چې کټ مټ یې رانقلوم :

خاونده ستانوم مهربان دی

زه دبښني ځای په ځان کې نه وینمه

شهیده ناوې دڅوریري

چې دجنت حورو ته ورنه کړې لاسونه

مرگي د قدر رامعلوم کړ

په مړی پښه نه بردم چې یاربه یې پاتې شینه

پسرلی ما پسې خفه شو

زما په شناختوپورې وتړئ گلونه

ما ویل کم کم به هجران وي

زه خبرنه وم چې لاهو په هجران شومه

دنیا ته پاک له گناه راغلم

اوس دگناه پیتی په سرله دنیاځمه

زه چې پیدا شوم په ژړاشوم

په دنیا تیت نصیب به څنگه ټولومه

قلم زما په حال خبردی

ځکه له خولې نه تورې وینې غورځوینه

نه به مې یار په خندا راشي

نه به زما دغم ژړا په کرار شینه

دامې په خپله په خان کړي
که مې له دینه حال بدتر شي خوښ پرې یمه
سرچې د غم په بالښت کېږدم
ستا د جفا په حسابو کې ویده شمه
چاره راوخله ما حلال کړه
وینه مې سره ده پرې مې ولیکه غمونه
بڼه دی چې باغ زما تالاشو
مدام به غم د رژیدو راسره ونه
یوله الله نه مدد غواړم
نور د مخلوق په تمه نه ګرځم مینه
هسې به روغ درته ښکاره شم
په دې پیچلی زړه کې ډیرشته دي غمونه
چې په دنیا کې دخفه کړم
په آخرت کې ستا ګریوان زمالاسونه
۱۳۷۳/۲/۳ لمريز - د شپې ۱۱ بجې

د غازي شیرخان "همراز" تلین

د ارواښاد غازي شیرخان (همراز) وردګ مړینه د افغانستان د کړیدلی اوڅوریدلی، غیور او مجاهد ولس لپاره یوه ستره ضایع شوه. نوموړی د ۱۳۹۲ هجری لمریز کال د لیندۍ د میاشتې په اوومه نیټه د زړه د ناروغۍ له امله چې څو کاله وړاندې ورته پینه شوې وه له دې فاني نړۍ څخه سترګې پټې کړې د جنازې لمونځ یې د یولړ شاندازه مراسمو په ترڅ کې چې ډیرو مبارزینو او مجاهدینو ملګرو یې پکې برخه اخیستې وه ترسره شول او په خپله پلرنۍ هدیره کې خاورو ته وسپارل شو. روح یې ښاد، یادېې تل، پر ګور یې نور.

انا لله وانا اليه راجعون

***

شیرخان ته!

د جهاد تاریخ په تا باندې ودان دی
توتې کړې چې کمون تا پرجهان دی
چې په ټینگه ملا ولاړ وې دخدای لارکې
ستا غیرت ته هر رقیب خومره حیران دی
تا ټول عمر د سنگر په غیرکې تیرکړ
تا ټکلی له اغیارو هر میدان دی
دحی علی الجهاد هرغبر، هرې نارې ته
هر کمین او هر مورچل په تا ودان دی
کارنامې د په تاریخ کې ځلیدلې
هر افغان ستا د خواریو قدردان دی
د مظلوم اوښکې د هر وخت وچې کړې
نوم د ځکه د زخمي زړونو شیرخان دی
(پټانزی) د حماسو ته شعر لیکې
هره فتحه هر داستان د جاویدان دی

۱۳۹۲/۹/۲۶ لمريز - دهرات لرغونی ښار

مأخذ او منابع

۱. قرآنکریم له روانې پښتو ژباړې سره، غیرت، عبدالباری، چاپ ۱۳۸۹ لمریز، عنایت کتاب پلورنځي .
۲. درسول الله صلی الله علیه وسلم ۱۱۰۰ احادیث، ارزه وال، مولانا امین الله، چاپ، جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان .
۳. یوسف زی، شیرشاه، تاریخ مسخ نمې شود، چاپ کال ۲۰۰۰ م، پېښور.
۴. احمدی، گل آغا، وردګ پېژندنه، د چاپ کال ۱۳۹۷ ل.
۵. حیران، حسن جان، د رڼا لاروی، د چاپ کال ۱۳۹۷ ل.
۶. نوماند اکادمیسین دکتور اسدالله حبیب، دوره امانی، کال ۱۳۶۸، کابل.
۷. حبیبی، پوهاند عبدالحی، تاریخ مختصر افغانستان .
۸. غبار، غلام محمد، افغانستان در مسیر تاریخ، لومړی ټوک .
۹. اعلیحضرت امان الله خان، حاکمیت قانون در افغانستان، د حبیب الله رفیع په اهتمام، چاپ ۱۳۷۸، پېښور.
۱۰. فرهنگ، افغانستان در پنج قرن اخیر، لومړی ټوک.
۱۱. د ارواښاد غازي شیرخان، د خاطر و، لیکنو، شعرونو او ویناوو کتابچه .

دانترنیت ویب پاڼې :

۱۲. www.benawa.com.
۱۳. www.royalark.net

ربنا تقبل منا انک انت السميع العليم

پای

د کتاب له متن څخه ...

که غواری چې خپل روح، ځان، مال، اولاد، ناموس،
دوستان، ټولنه او بالاخره چاپیریال مو تل په امن او آرام وي
نو؛ هیڅکله د خپل مسلمان ورورڅخه د انتقام اخیستلو په فکر
کې مه اوسئ بلکه هغوی ته د الله (جل جلاله) څخه د هدایت او
لارښوونې غوښتنه وکړئ او هغه ته د اصلاح او جوړونې لارې
چارې ولټوئ .

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**